

Годишен отчет

2017

Доклад на ръководството	2
Финансов отчет на ЕЦБ	25
Баланс към 31 декември 2017 г.	25
Отчет за приходите и разходите за годината, приключваща на 31 декември 2017 г.	27
Счетоводна политика	28
Приложения към баланса	37
Задбалансови инструменти	57
Приложения към отчета за приходите и разходите	60
Доклад на независимите одитори	68
Бележка относно разпределянето на печалби/загуби	72

Доклад на ръководството

1 Предназначение на доклада на ръководството на ЕЦБ

Докладът на ръководството е неделима част от годишния отчет на ЕЦБ. Неговото предназначение е да предостави на читателите контекстуална информация във връзка с финансовия отчет.¹ Като се има предвид, че дейностите и операциите на ЕЦБ се извършват в изпълнение на нейните цели на политиката, финансовата ѝ позиция и резултат би следвало да се разглеждат успоредно с дейностите ѝ по политиката.

За тази цел докладът на ръководството представя основните дейности и операции на ЕЦБ и тяхното отражение върху финансовия отчет. Освен това в него се анализират главните тенденции в баланса и отчета за приходите и разходите през годината и се включва информация за финансовите средства на ЕЦБ. И накрая, в него се описват условията на риск, в които функционира ЕЦБ, като се предоставя информация за финансовите и операционните рискове, на които е изложена, и за използваните за редуцирането им политики за управление на риска.

2 Дейности

ЕЦБ е част от Евросистемата, чиято първостепенна цел е да поддържа ценова стабилност. Както е посочено в Устава на ЕСЦБ², основните задачи на ЕЦБ са да провежда паричната политика на еврозоната, да осъществява валутни операции, да управлява официалните резерви в чуждестранна валута на държавите от еврозоната и да подпомага гладкото функциониране на платежните системи.

ЕЦБ също така отговаря за ефикасното и последователно функциониране на единния надзорен механизъм (ЕНМ) с оглед на осъществяването на инвазивен и ефикасен банков надзор, като по този начин допринася за сигурността и устойчивостта на банковата система и за стабилността на финансовата система.

Операциите по паричната политика на Евросистемата се отразяват във финансовите отчети на ЕЦБ и националните централни банки (НЦБ) от еврозоната съгласно принципа на децентрализираното прилагане на паричната политика в Евросистемата. В Диаграма 1 по-долу е представен обзор на

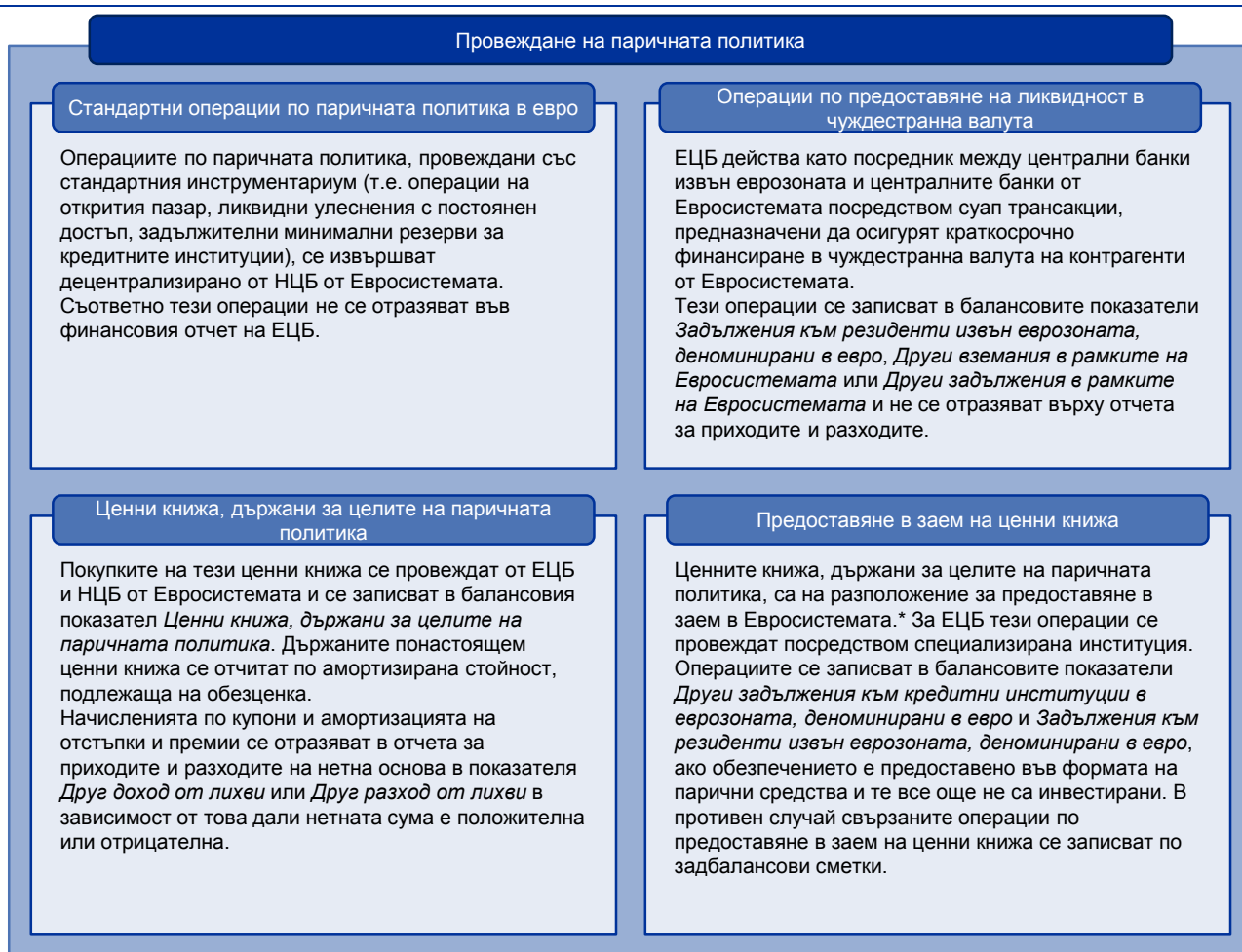
¹ Финансовият отчет включва баланса, отчета за приходите и разходите и свързаните с тях приложения. Годишният отчет включва финансовия отчет, доклада на ръководството, доклада на независимите одитори и бележката относно разпределянето на печалби/загуби.

² Протокол за устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка.

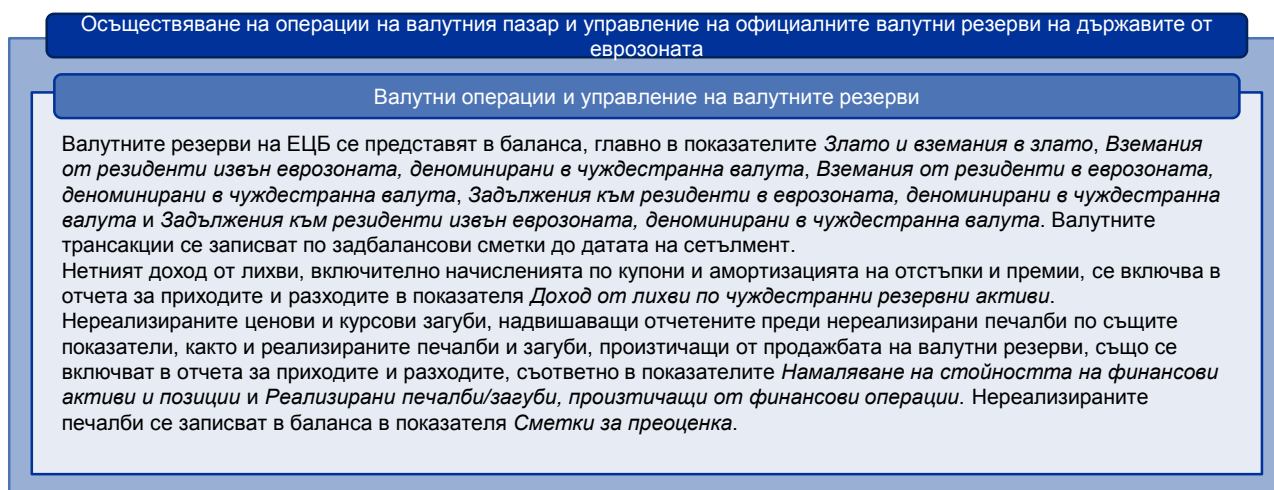
основните операции и функции на ЕЦБ в изпълнение на нейния мандат и е показано по какъв начин се отразяват те върху финансовия ѝ отчет.

Диаграма 1

Основните дейности на ЕЦБ и тяхното отражение върху финансовия отчет

*Повече подробности за отдаването в заем на ценни книжа можете да намерите на [уебсайта на ЕЦБ](#).

Подпомагане на гладкото функциониране на платежните системи

Платежни системи (TARGET2)

Салдата в рамките на Евросистемата на НЦБ от еврозоната към ЕЦБ, възникващи във връзка с TARGET2*, се отразяват заедно в баланса на ЕЦБ като единствена нетна позиция по активите или пасивите. Лихвите по тези салда се включват в отчета за приходите и разходите в показателите *Друг доход от лихви* и *Друг разход от лихви*.

*Повече подробности за TARGET2 можете да намерите на уебсайта на ЕЦБ.

Принос за сигурността и стабилността на банковата система и за устойчивостта на финансовата система

Банков надзор – единният надзорен механизъм

Годишните разходи на ЕЦБ във връзка с надзорните ѝ задачи се възстановяват чрез начисляването на поднадзорните лица на годишни надзорни такси. Надзорните такси са включени в отчета за приходите и разходите в показателя *Нетен доход от такси и комисиони*.

Освен това ЕЦБ има право да налага административни санкции на поднадзорните лица за неизпълнение на задълженията им съгласно банковото пруденциално законодателство на ЕС (включително надзорните решения на ЕЦБ). Свързаният с това доход се записва в отчета за приходите и разходите в показателя *Нетен доход от такси и комисиони*.

Други

Банкноти в обращение

ЕЦБ има дял от 8% от общата стойност на евробанкнотите в обращение. Този дял е обезпечен с вземания от НЦБ, които се олихвяват по лихвения процент по основните операции по рефинансиране. Тези лихви се включват в отчета за приходите и разходите в показателя *Доход от лихви във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата*.

Разходите, които възникват във връзка с презграничното превозване на евробанкноти между печатници за банкноти и НЦБ за доставка на нови банкноти и между НЦБ за компенсирание на недостиг с допълнителни запаси, се поемат централно от ЕЦБ. Тези разходи се представят в отчета за приходите и разходите в показателя *Услуги по производството на банкноти*.

Портфейл от собствени средства

Портфейлът от собствени средства на ЕЦБ се представя в баланса, главно в показателя *Други финансови активи*.

Нетният доход от лихви, включително начисленията по купони и амортизацията на отстъпки и премии, се включва в отчета за приходите и разходите в показателите *Друг доход от лихви* и *Друг разход от лихви*.

Нереализираните ценови загуби, надвишаващи отчетените преди нереализирани ценови печалби по същите показатели, както и реализираните печалби и загуби, произтичащи от продажбата на ценни книжа, също се включват в отчета за приходите и разходите, съответно в показателите *Намаляване на стойността на финансови активи и позиции* и *Реализирани печалби/загуби, произтичащи от финансови операции*. Нереализираните ценови печалби се записват в баланса в показателя *Сметки за преоценка*.

3 Финансови въпроси

3.1 Баланс

В Графика 1 са представени основните елементи на баланса на ЕЦБ през периода 2013–2017 г. Разрастването на баланса на ЕЦБ започна през четвъртото тримесечие на 2014 г. То бе предизвикано от придобиването на ценни книжа по третата програма за закупуване на обезпечени облигации и програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа. Разрастването продължи през следващите години, главно в резултат от придобиването на ценни книжа по програмата за закупуване на активи на публичния сектор.

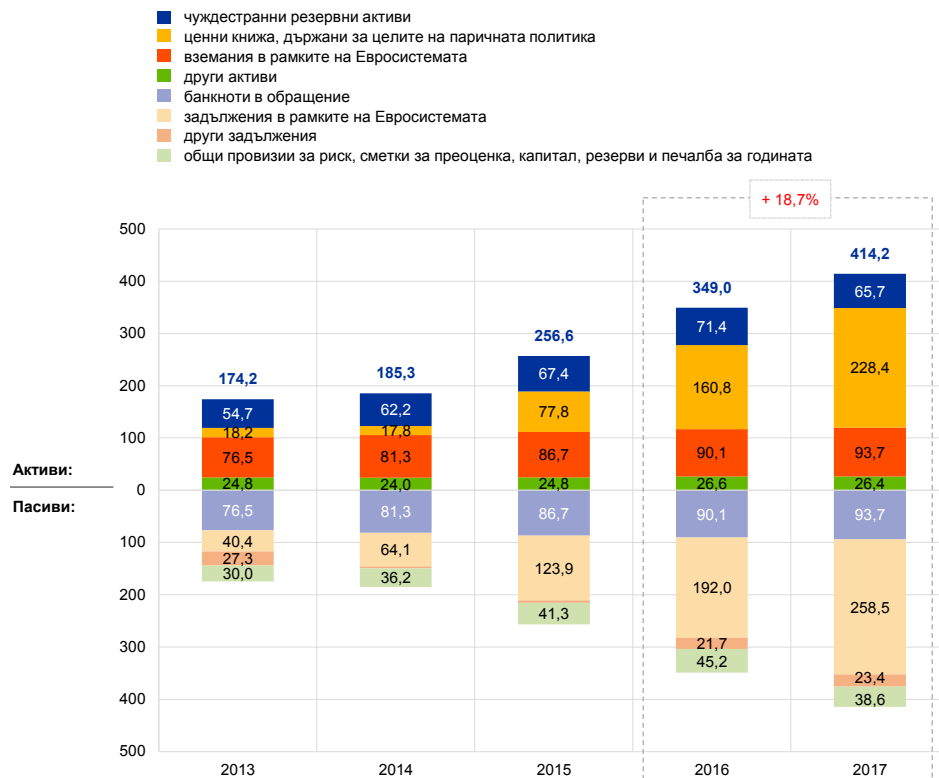
65,2 млрд. евро
увеличение на общия
размер на активите
през 2017 г.

През 2017 г. **общият размер на активите на ЕЦБ** нарасна с 65,2 млрд. евро до 414,2 млрд. евро, главно поради нейния дял в покупките на ценни книжа по програмата за закупуване на активи³. Тези покупки доведоха до увеличение в показателя *Ценни книжа, държани за целите на паричната политика*, а паричният сетълмент на покупките посредством сметки в TARGET2 доведе до съответно нарастване в показателя *Задължения в рамките на Евросистемата*.

³ Програмата за закупуване на активи включва третата програма за закупуване на обезпечени облигации (ПЗООЗ), програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа (ПЗОАЦК), програмата за закупуване на активи на публичния сектор (ПЗАПС) и програмата за закупуване от корпоративния сектор (ПЗКС). Повече подробности за програмата за закупуване на активи можете да намерите на [уебсайта на ЕЦБ](#).

Графика 1 Баланс на ЕЦБ

(млрд. евро)

Източник: ЕЦБ.

55%

от общите активи са ценни книжа, държани за целите на паричната политика

В края на 2017 г. **деноминираните в евро ценни книжа, държани за целите на паричната политика**, съставляваха 55% от общия размер на активите на ЕЦБ. По тази позиция в баланса ЕЦБ държи ценни книжа, придобити по програмата за пазарите на ценни книжа (ППЦК), трите програми за закупуване на обезпечени облигации (ПЗОО), програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа (ПЗОАЦК) и програмата за закупуване на активи на публичния сектор (ПЗАПС).⁴ През 2017 г. продължиха покупките на ценни книжа по третата програма за закупуване на обезпечени облигации (ПЗООЗ), програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа и програмата за закупуване на активи на публичния сектор⁵ въз основа на решения на Управителния съвет за общия месечен размер на покупките на Евросистемата и според предварително определени критерии за допустимост.

67,6 млрд. евро

увеличение на ценните книжа, държани за целите на паричната политика

В резултат от покупките през 2017 г. портфейлът от ценни книжа, държани от ЕЦБ за целите на паричната политика, се увеличи с 67,6 млрд. евро до 228,4 млрд. евро (виж Графика 2), като огромната част от това увеличение се дължи на покупките по програмата за закупуване на активи на публичния

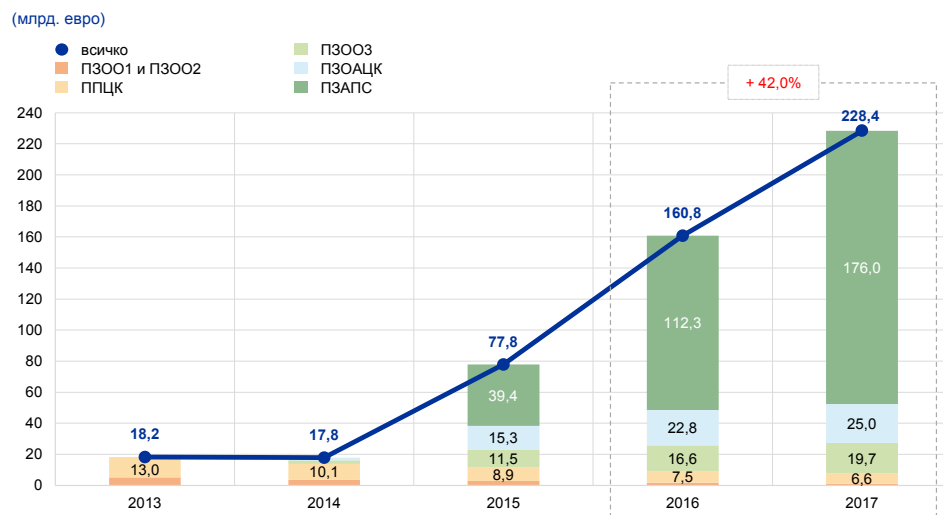
⁴ ЕЦБ не придобива ценни книжа по програмата за закупуване от корпоративния сектор.

⁵ През 2017 г. не са извършвани повече покупки по първите две програми за закупуване на обезпечени облигации и по програмата за пазарите на ценни книжа (ППЦК), тъй като Управителният съвет реши да ги прекрати.

сектор. Намалението на наличностите по първата и втората програма за закупуване на обезпечени облигации и по програмата за пазарите на ценни книжа се дължи на изплащания в размер на 1,5 млрд. евро.

Графика 2

Ценни книжа, държани за целите на паричната политика

Източник: ЕЦБ.

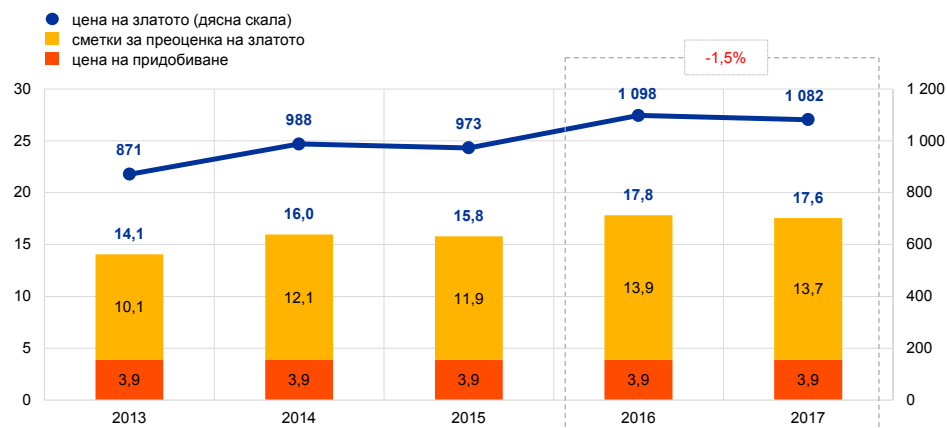
През 2017 г. общата равностойност в евро на **чуждестранните резервни активи на ЕЦБ**, които се състоят от злато, специални права на тираж, щатски долари, японски йени и, от 2017 г. насам, китайски юани, намаля с 5,7 млрд. евро до 65,7 млрд. евро.

Равностойността в евро на наличностите на ЕЦБ от злато и вземания в злато намаля през 2017 г. с 0,3 млрд. евро до 17,6 млрд. евро (виж Графика 3) поради спад в пазарната цена на златото в евро, като размерът на наличностите в унции чисто злато остана непроменен. Това намаление доведе и до спад в същия размер в сметките за преоценка на ЕЦБ (виж раздел 3.2).

Графика 3

Наличности от злато и цена на златото

(лява скала: млрд. евро; дясна скала: евро за унция чисто злато)

Източник: ЕЦБ.

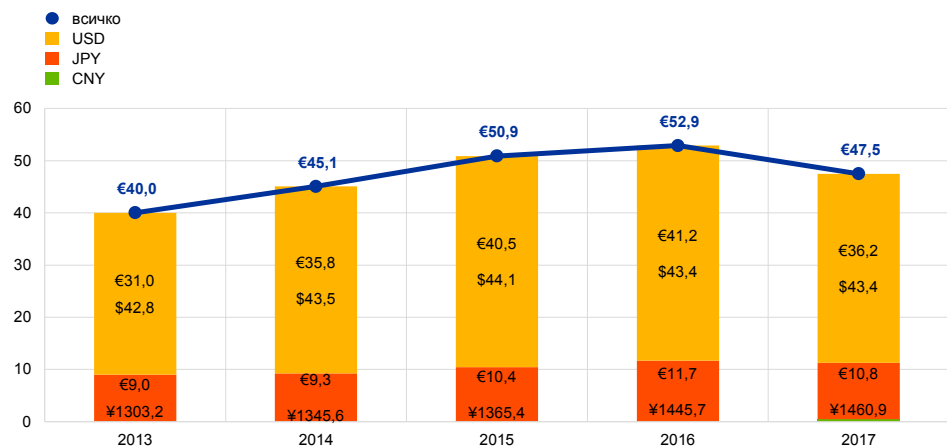
Размерът на нетните валутни резерви на ЕЦБ намаля поради повишението на обменния курс на еврото

Равностойността в евро на нетните валутни резерви на ЕЦБ в щатски долари, японски йени и китайски юани намаля с 5,4 млрд. евро до 47,5 млрд. евро (виж Графика 4), главно поради поскъпването на еврото спрямо щатския долар и японската йена. Това намаление намира отражение в по-малките салда по сметките за преоценка на ЕЦБ (виж раздел 3.2).

Графика 4

Валутни резерви

(млрд. евро)

Източник: ЕЦБ.

ЕЦБ добави във валутните си резерви компонент в китайски юани

През 2017 г. ЕЦБ инвестира равностойността на 0,5 млрд. евро в китайски юани и така те станаха третата валута в чуждестранните ѝ валутни резерви.⁶ ЕЦБ финансира тази инвестиция, като продаде малка част от наличностите си в щатски долари и реинвестира цялата сума в китайски юани. Щатските долари

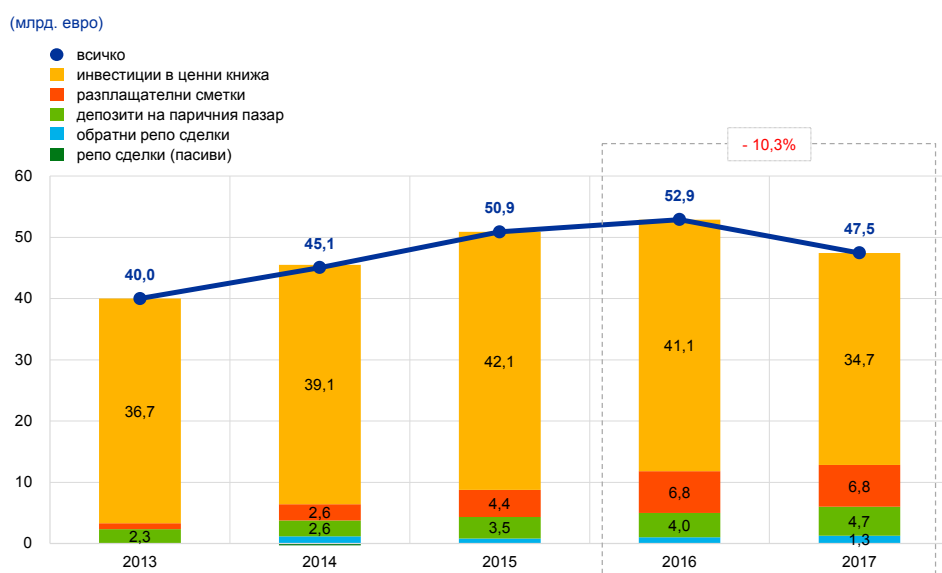
⁶ Виж прессъобщението на ЕЦБ от 13 юни 2017 г.

продължават да бъдат главният компонент на чуждестранните валутни резерви на ЕЦБ с приблизителен дял от 76% в техния общ размер.

ЕЦБ управлява инвестирането на чуждестранните си валутни резерви чрез тристепенен процес. Най-напред риск мениджърите в ЕЦБ съставят стратегически референтен портфейл, който се одобрява от Управителния съвет. След това мениджърите на портфейли в ЕЦБ съставят тактически референтен портфейл, който се одобрява от Изпълнителния съвет. В третия етап текущите инвестиционни операции се провеждат децентрализирано от НЦБ.

Валутните резерви на ЕЦБ се инвестират главно в ценни книжа и депозити на паричния пазар или се държат по разплащателни сметки (виж Графика 5). Ценните книжа в този портфейл се оценяват по пазарни цени в края на годината.

Графика 5
Състав на инвестициите в чуждестранна валута

Източник: ЕЦБ.

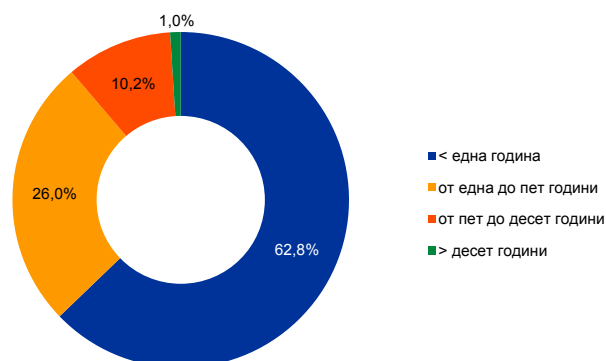

62,8%
ценни книжа,
деноминирани в
чуждестранна валута,
с матуриет под една
година

Предназначението на валутните резерви на ЕЦБ е да се финансират потенциални интервенции на валутния пазар. Ето защо валутните резерви на ЕЦБ се управляват съобразно с три цели. Подредени по приоритет те са ликвидност, сигурност и възвръщаемост. Поради това този портфейл се състои основно от ценни книжа с кратък матуриет (виж Графика 6).

Графика 6

Матуритетен профил на деноминираните в чуждестранна валута ценни книжа

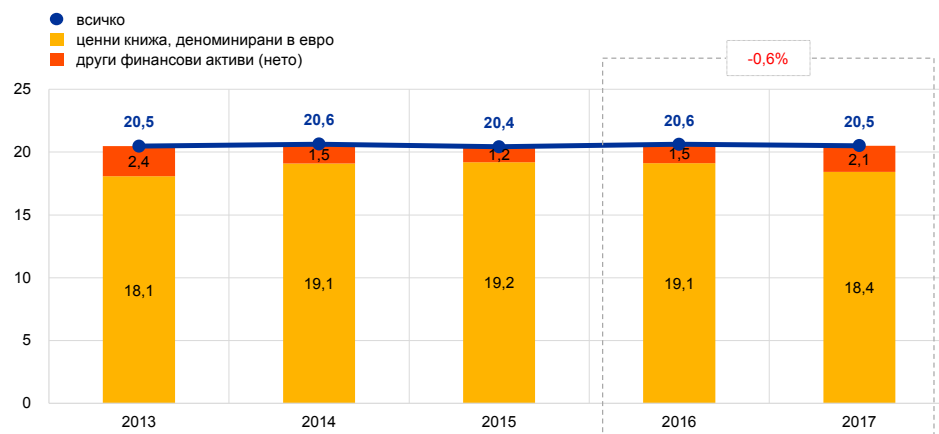
Източник: ЕЦБ.

През 2017 г. **портфейлът от собствени средства** остава практически непроменен в размер на 20,5 млрд. евро (виж Графика 7). Този портфейл се състои основно от деноминирани в евро ценни книжа, които се оценяват по пазарни цени в края на годината.

Графика 7

Портфейлът от собствени средства на ЕЦБ

(млрд. евро)

Източник: ЕЦБ.

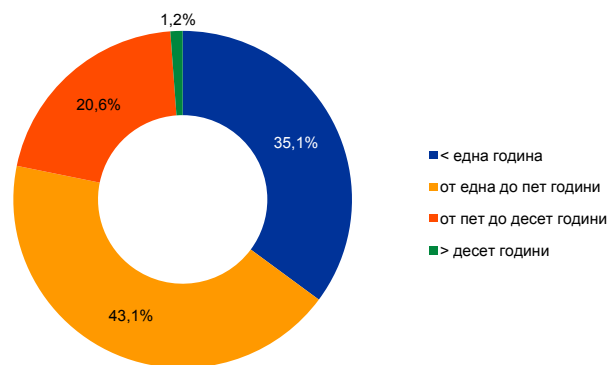
Портфейлът на ЕЦБ от собствени средства е държан като пряко съответствие срещу внесен капитал, провизиите за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск и общия резервен фонд. Предназначението му е да осигурява приходи, които да допринасят за финансирането на оперативните разходи на ЕЦБ, несвързани с изпълнението на надзорните ѝ задачи.⁷ В този смисъл целта на управлението на портфейла от собствени средства е максимизиране на възвръщаемостта при редица ограничения, свързани с

⁷ Разходите на ЕЦБ по изпълнението на надзорните ѝ задачи се възстановяват чрез заплащането от поднадзорните лица на годишни надзорни такси.

риска. Това води до по-диверсифицирана матуритетна структура (виж Графика 8) в сравнение с портфейла от валутни резерви.

Графика 8

Матуритетен профил на ценните книжа от портфейла от собствени средства на ЕЦБ

Източник: ЕЦБ.

3.2

Финансови ресурси

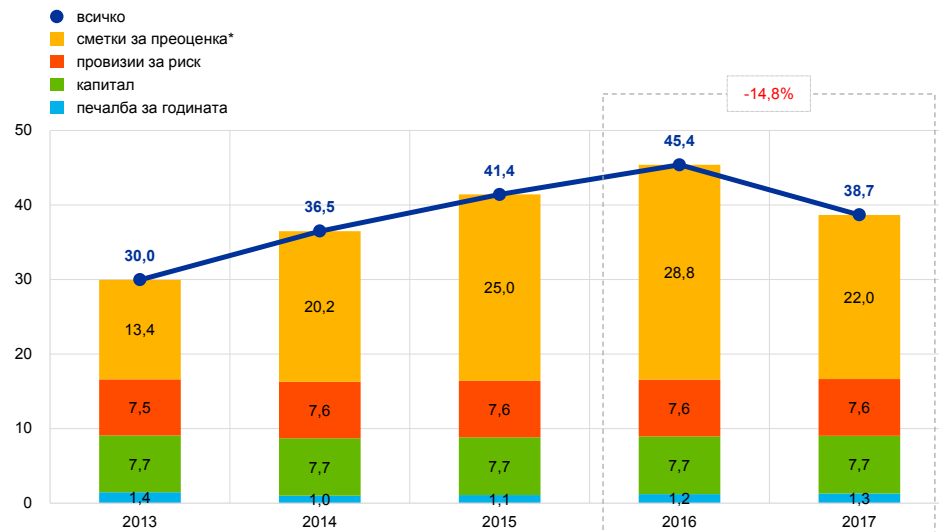

38,7 млрд. евро
размер на
финансовите ресурси
на ЕЦБ

Финансовите ресурси на ЕЦБ включват капитала, общите провизии за риск, сметките за преоценка и нетния приход за годината. Тези финансови ресурси i) се инвестират в активи, които генерират приходи, и/или ii) се използват за пряко компенсиране на загуби в резултат от реализирани се финансови рискове. Към 31 декември 2017 г. **финансовите ресурси на ЕЦБ** възлизат на 38,7 млрд. евро (виж Графика 9). Тази сума е с 6,7 млрд. евро по-малко в сравнение с 2016 г. поради намаление в сметките за преоценка вследствие на повишаването на обменния курс на еврото.

Графика 9 Финансовите ресурси на ЕЦБ

(млрд. евро)

Източник: ЕЦБ.

* Това включва печалбите от преоценка на златото, чуждестранната валута и наличностите от ценни книжа, но не включва сметката за преоценка за доходи след приключване на трудовите правоотношения.

+14%

поскъпване на еврото спрямо щатския долар през 2017 г.

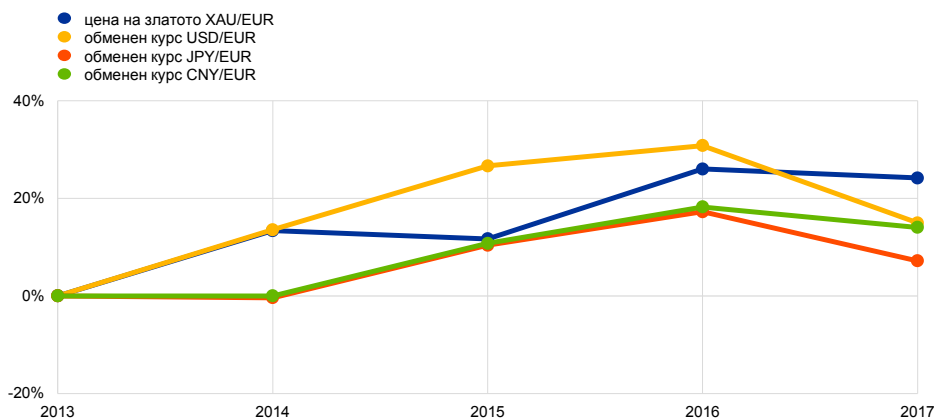
Нереализираните печалби по златото, чуждестранната валута и ценните книжа, които подлежат на ценова преоценка, не се признават за приход в отчета за приходите и разходите, а се записват направо по **сметки за преоценка**, отразени в пасивите на баланса на ЕЦБ. Салдата по тези сметки могат да се използват, за да се неутрализира въздействието от всякакви бъдещи неблагоприятни промени в съответните цени и/или курсове и по този начин те засилват устойчивостта на ЕЦБ срещу базовите рискове. През 2017 г. сметките за преоценка за златото, чуждестранната валута и ценните книжа⁸ отбелязаха намаление с 6,8 млрд. евро до 22,0 млрд. евро, главно поради повишаването на обменния курс на еврото спрямо щатския долар и японската йена (виж Графика 10).

⁸ Показателят *Сметки за преоценка* в баланса включва още преизчисленията по компенсации след приключване на трудовите правоотношения.

Графика 10

Основни валутни курсове и цена на златото през периода 2013–2016 г.

(процентно изменение спрямо 2013 г.)

Източник: ЕЦБ.

Нетният приход от активите и пасивите на ЕЦБ в дадена финансова година може да се използва за компенсиране на потенциални загуби, претърпени през същата година. През 2017 г. **нетният приход на ЕЦБ** беше в размер на 1,3 млрд. евро – с 0,1 млрд. евро повече, отколкото през 2016 г.

Общите провизии за риск са на максималното позволено равнище

С оглед на експозицията си на финансови рискове (виж раздел 4.1) ЕЦБ поддържа **провизии за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото (стоков) риск**. Всяка година се преразглежда размерът на тези провизии, като се вземат предвид редица фактори, включително размерът на наличностите от рискови активи, прогнозните резултати за следващата година и оценката на риска. Провизиите за риск, заедно със сумата, държана в общия резервен фонд на ЕЦБ, не могат да надвишават стойността на капитала, внесен от НЦБ от еврозоната. От 2015 г. насам тези провизии са на максималното си допустимо равнище от 7,6 млрд. евро.

Капиталът на ЕЦБ, внесен от НЦБ в еврозоната и НЦБ извън еврозоната, остава непроменен спрямо равнището си от края на 2016 г. и към 31 декември 2017 г. е в размер на 7,7 млрд. евро.

3.3

Отчет за приходите и разходите

В Графика 11 са представени основните елементи на отчета на приходите и разходите на ЕЦБ през периода 2013–2017 г. През този период печалбата на ЕЦБ беше в диапазона между 1,0 млрд. евро и 1,4 млрд. евро. През последните три години печалбата на ЕЦБ постепенно нараства, което се дължи основно на по-висок доход от лихви, генериран от чуждестранните резервни активи и от ценните книжа, държани за целите на паричната политика. Това увеличение

1275 млн. евро
е печалбата на ЕЦБ
през 2017 г.

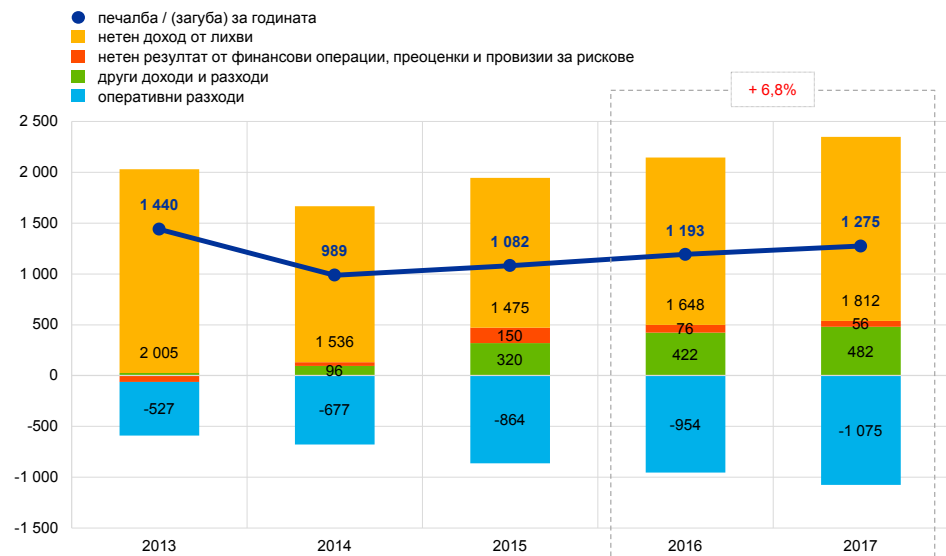
повече от компенсира спада в дохода от лихви от банкнотите в обращение⁹ и от портфейла от собствени средства.

През 2017 г. **печалбата на ЕЦБ** възлиза на 1275 млн. евро (спрямо 1193 млн. евро през 2016 г.). Увеличението с 82 млн. евро спрямо 2016 г. се дължи главно на нарастването на нетния доход от лихви.

Графика 11

Отчет за приходите и разходите на ЕЦБ

(млн. евро)

Източник: ЕЦБ.

Забележка: „Други приходи и разходи“ включва *Нетен доход/разход от такси и комисиони, Доход от акции и дялови участия, Други доходи и Други разходи*.

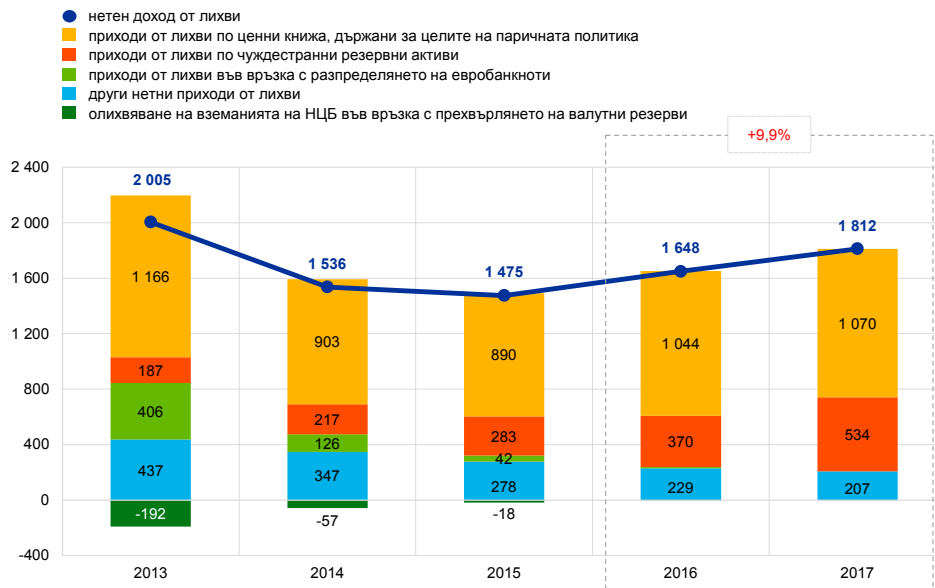
Увеличение на дохода по валутните резерви и дохода по паричната политика

Нетният доход от лихви на ЕЦБ отбеляза увеличение със 163 млн. евро до 1812 млн. евро (виж Графика 12), главно поради по-високия доход от лихви по чуждестранните резервни активи и по ценните книжа, държани за целите на паричната политика.

⁹ Доходът на ЕЦБ от евробанкноти в обращение се състои от приходите, които се начисляват на ЕЦБ от олихвяването на нейните вземания в рамките на Евросистемата от НЦБ във връзка с дела ѝ от 8% в общия размер на евробанкнотите в обращение.

Графика 12
Нетен доход от лихви

(млн. евро)

Източник: ЕЦБ.

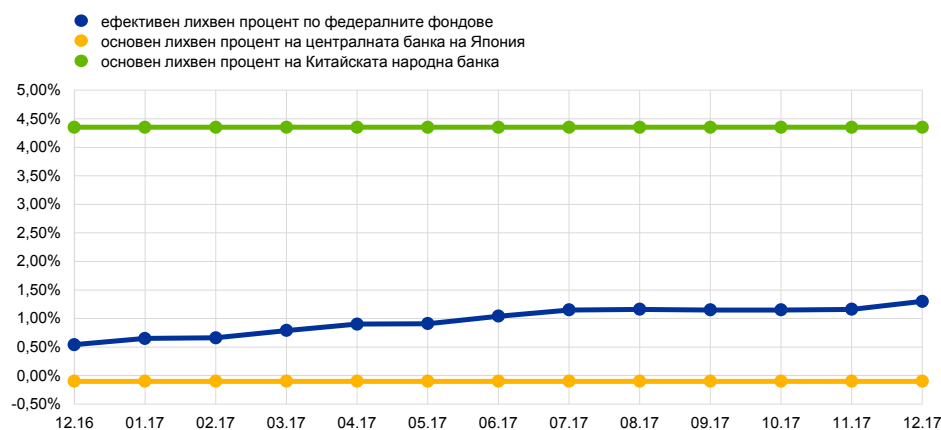

Увеличение на лихвения доход по чуждестранните резервни активи, главно поради увеличената доходност в щатски долари

Доходът от лихви по чуждестранни резервни активи нарасна със 164 млн. евро до 534 млн. евро, главно в резултат от по-високия доход от лихви по ценни книжа, деноминирани в щатски долари, свързан с повишаващата се доходност на ценни книжа в щатски долари с кратък матуритет (виж Графика 13).

Графика 13
Основни референтни проценти

(проценти годишно; месечни данни)

Източници: Съвет на Федералния резерв, централната банка на Япония, Китайска народна банка.

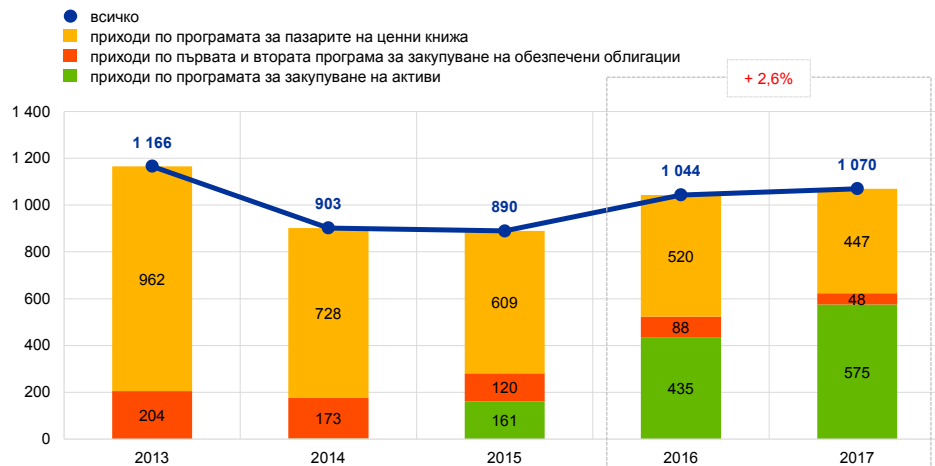
По-високият приход по програмата за закупуване на активи е частично неутрализиран от намаление на приходите по прекратените програми

Нетният доход от лихви по ценни книжа, държани за целите на паричната политика, беше 1070 млн. евро през 2017 г. – с 27 млн. евро повече, отколкото през 2016 г. (виж Графика 14). Нетният доход от лихви, генериран от ценни книжа по програмата за закупуване на активи, се увеличи със 140 млн. евро до 575 млн. евро. Това се дължи на нарасналия размер на наличностите (виж Графика 2), макар че доходността на държавните облигации от еврозоната остана на ниско средно равнище през годината (виж Графика 15). Това увеличение обаче бе до голяма степен неутрализирано от спада на нетния доход от лихви по портфейлите по програмата за пазарите на ценни книжа и първата и втората програма за закупуване на обезпечени облигации. Той намаля със 113 млн. евро до 496 млн. евро поради намаляващия размер на тези портфейли в резултат от настъпването на падежа на ценни книжа. През 2017 г. ценните книжа, държани за целите на паричната политика, генерираха около 60% от нетния доход от лихви на ЕЦБ.

Графика 14

Нетен доход от лихви по ценни книжа, държани за целите на паричната политика

(млн. евро)

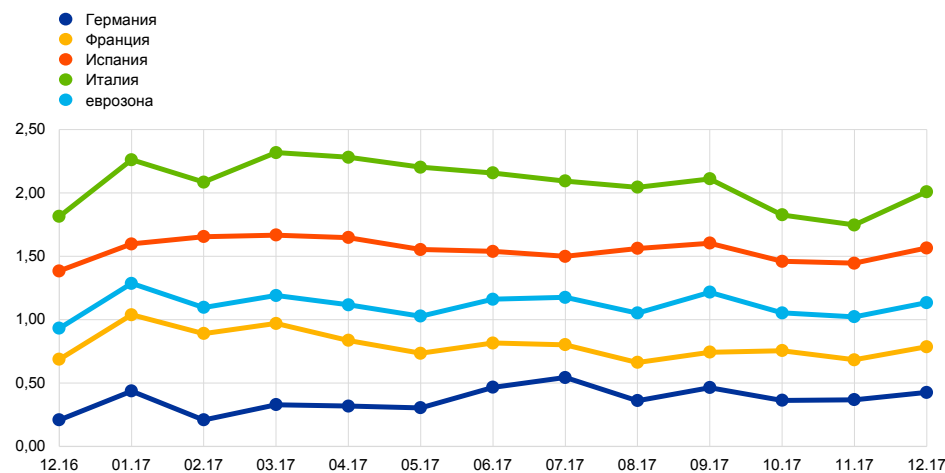

Източник: ЕЦБ.

Графика 15

Доходност на 10-годишните държавни облигации

(проценти годишно; месечни данни)

Източник: ЕЦБ.

0,0%

лихвен процент по ООР през 2017 г.

Доходът от лихви по дела на ЕЦБ в общото количество евробанкноти в обращение и разходът за лихви, платими на НЦБ във връзка с прехвърлени валутни резерви, имаха нулева стойност поради равнището от 0% на лихвения процент, прилаган от Евросистемата в основните операции по рефинансиране (ООР).

Показателят **друг нетен доход от лихви** отбеляза спад, основно поради пониския доход от лихви по портфейла от собствени средства в резултат на условията на ниска доходност в еврозоната.

Нетният резултат от финансови операции и намаления на стойността се дължеше главно на промени в доходността по щатски долари

Показателят **нетен резултат от финансовите операции и намаляване на стойността** на финансови активи възлиза на 56 млн. евро – с 20 млн. евро по-малко спрямо 2016 г. (виж Графика 16), главно в резултат от по-ниските реализирани нетни ценови печалби.

Спадът в реализираните нетни ценови печалби се дължи основно на по-ниските ценови печалби по деноминирания в щатски долари ценни книжа, тъй като пазарната им стойност бе неблагоприятно засегната от тенденцията към нарастване на доходността в щатски долари, която започна през 2015 г.

През 2017 г. негативното отражение върху пазарната цена на портфейла в щатски долари беше по-слабо, отколкото съответното въздействие през 2016 г. и това обяснява по-малкото намаляване на стойността през 2017 г. в сравнение с предишната година.

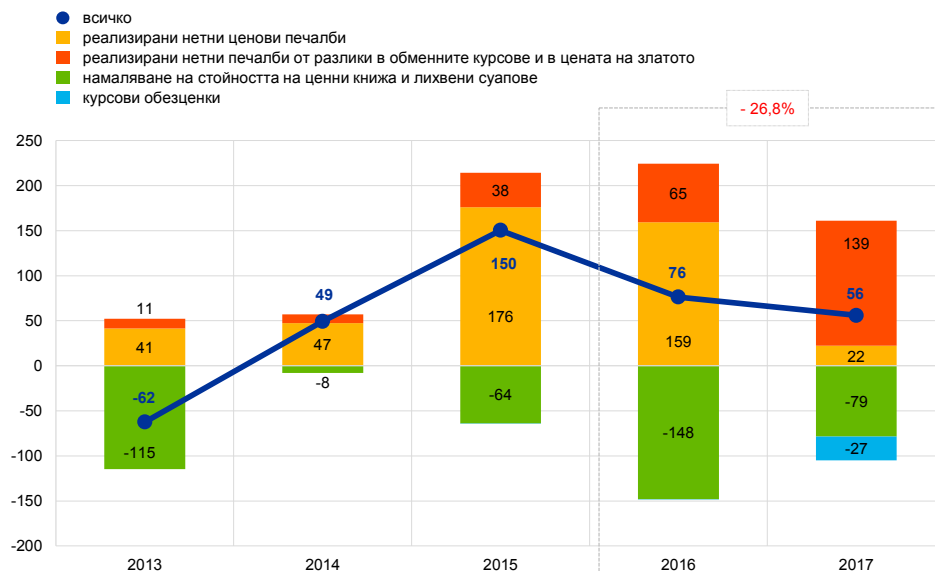
Увеличението на реализираните нетни печалби от обменни курсове и цената на златото се дължи на реализираните валутни печалби в резултат предимно от продажбата на наличности в щатски долари с цел финансиране на създаването на портфейл в китайски юани.

Валутните обезценки произтичат от наличностите в китайски юани в резултат от поевтиняването на юана спрямо еврото след инвестицията в тази валута.

Графика 16

Резултати и намаляване на стойност

(млн. евро)

Източник: ЕЦБ.

437 млн. евро

такси, начислени от ЕЦБ по изпълнението на надзорните задачи

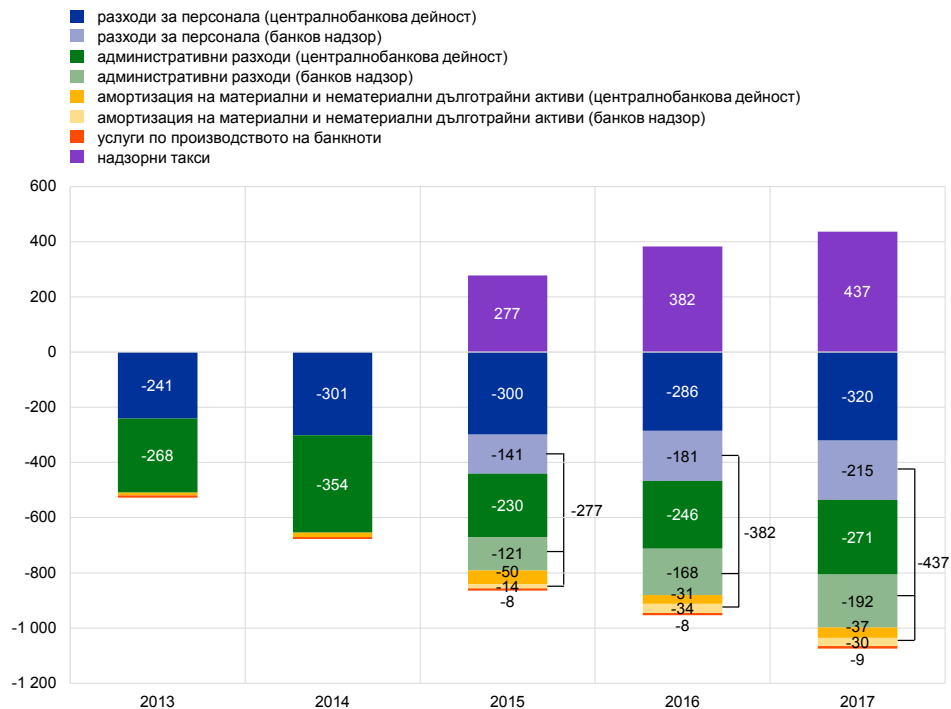
Общият размер на оперативните разходи на ЕЦБ, включително за амортизация и услуги по производството на банкноти, отбелязва нарастване със 121 млн. евро до 1075 млн. евро (виж Графика 17). Увеличението се дължи основно на по-високите разходи във връзка с банковия надзор и на въвеждането на новата програма за кариерен преход, която подпомага служителите на ЕЦБ да започнат друга кариера извън банката. Графиката по-долу показва, че създаването на ЕНМ през 2014 г. е допринесло за съществено нарастване на разходите за персонала и административните разходи. Тези свързани с банковия надзор разходи обаче се покриват изцяло от такси, които се начисляват на поднадзорните лица¹⁰.

¹⁰ Надзорните такси са включени в показателя *Други приходи и разходи* (виж Графика 11).

Графика 17

Оперативни разходи и надзорни такси

(млн. евро)

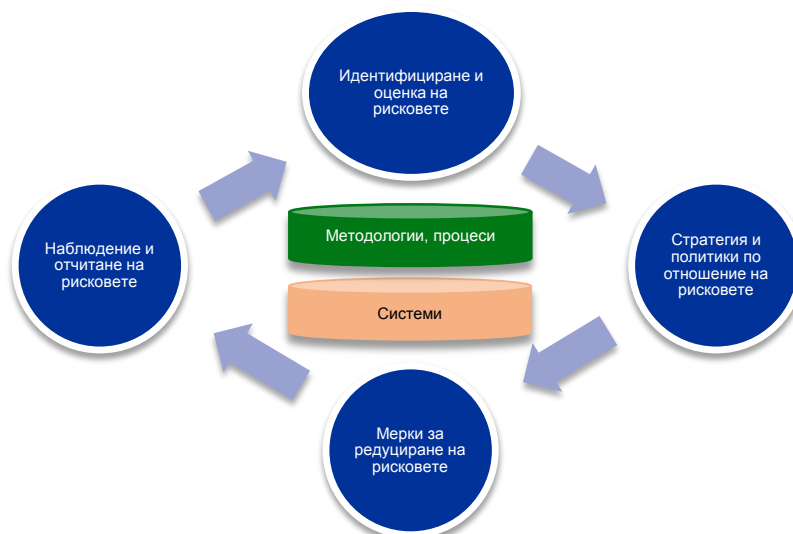
Източник: ЕЦБ.

4

Управление на риска

Управлението на риска е изключително важна част от дейността на ЕЦБ. То се извършва чрез непрекъснат процес на i) идентифициране и оценка на рисковете, ii) преразглеждане на стратегията и политиките по отношение на рисковете, iii) прилагане на мерки за редуциране на рисковете, и iv) наблюдаване и докладване на рисковете. За всички тях са разработени ефикасни методологии, процеси и системи.

Диаграма 2
Цикъл на управление на риска

ЕЦБ е изложена както на финансови, така и на операционни рискове. В следващите раздели са представени тези рискове, техните източници и приложимите рамки за контрол на риска.

4.1 Финансови рискове

Изпълнителният съвет предлага политики и процедури, които осигуряват подходящо равнище на защита срещу рискове

Изпълнителният съвет предлага политики и процедури, които осигуряват подходящо ниво на защита срещу финансовите рискове, на които е изложена ЕЦБ. Комитетът за управление на риска (RMC), който се състои от експерти от централните банки от Евросистемата, допринася, освен всичко останало, към наблюдението, измерването и докладването на финансовите рискове, свързани с баланса на Евросистемата, и определя и преразглежда свързаните с това методологии и рамки. По този начин комитетът помага на органите за вземане на решения да осигуряват подходящо равнище на защита на Евросистемата.

Финансови рискове произтичат от основните дейности и експозициите на ЕЦБ

Финансовите рискове възникват от основните дейности на ЕЦБ и свързаните с тях експозиции. Рамките за контрол и лимитите на риска, които ЕЦБ прилага при управлението на своя рисков профил, варират според вида операция, отразявайки политиката или инвестиционните цели на различните портфейли и рисковите характеристики на базовите активи.

ЕЦБ използва редица техники за оценка на риска, разработени на вътрешно ниво

ЕЦБ използва редица разработени на вътрешно ниво техники за оценка, за да наблюдава и оценява рисковете. Тези техники се основават на рамка за съвместна симулация на пазарен и кредитен риск. Основните концепции, техники и допускания при моделирането, които са в основата на количествените измерители на риска, се опират на секторни стандарти и на налични пазарни данни. В типичния случай за количественото изразяване на

риска се използва показателят „очакван недостиг“¹¹, с доверителна вероятност 99%, за едногодишен срок. За изчислението на риска се използват два подхода: i) счетоводен подход, при който сметките за преоценка на ЕЦБ се разглеждат като буфер в изчисляването на прогнозния риск, и ii) финансов метод, при който сметките за преоценка не се вземат предвид като буфер при пресмятането на риска. Освен това ЕЦБ редовно изчислява други измерители на риска с различна доверителна вероятност, извършва анализи на чувствителността и на стрес сценарии и оценява дългосрочните перспективи за експозициите и дохода, за да поддържа изчерпателна картина на рисковете.¹²

10,6 млрд. евро
общ размер на риска
през 2017 г.
(ES 99% счетоводен
подход)

През годината общият размер на рисковете на ЕЦБ нарасна. Към 31 декември 2017 г. съвкупността от финансови рискове по всички портфейли на ЕЦБ, измерени посредством очаквания недостиг (ES) при доверителна вероятност 99% за едногодишен срок с прилагане на счетоводния подход, беше в размер на 10,6 млрд. евро, т.е. с 1,4 млрд. евро повече от оценката към 31 декември 2016 г. Увеличението се дължи основно на продължаващите покупки на ценни книжа по програмата за закупуване на активи.

Капе 1

Промени в измерването на риска, оповестявано в годишния отчет

От 2007 г. насам ЕЦБ докладва в своя годишен отчет финансовите рискове, свързани със съвкупността от нейните портфейли, измерени посредством стойността под риск (VaR) при доверителна вероятност 95%, за едногодишен срок. Както бе посочено в годишния отчет за 2016 г., към 31 декември 2016 г. те възлизаха на 10,6 млрд. евро.

През последните години ЕЦБ усъвършенства своята рамка за моделиране на риска. Ето някои от въведените промени:

- ЕЦБ вече използва очаквания недостиг (ES) при доверителна вероятност 99% като основна мярка в изчисляването на риска, а други измерители на риска и доверителни вероятности се използват за допълваща информация;
- бе разработен „счетоводен подход“ в добавка към съществуващия „финансов подход“. Съгласно финансовия подход сметките за преоценка не се вземат предвид като буфер при изчисляването на рисковете, докато при счетоводния подход рисковете се изчисляват след отчитане на сметките за преоценка, в съответствие с приложимите счетоводни правила. Следователно двата подхода отразяват два различни начина на разглеждане на рисковете: финансовият подход разглежда въздействието им върху нетния капитал на ЕЦБ, докато счетоводният разглежда въздействието им върху отчета за приходите и разходите на ЕЦБ.

Счита се, че счетоводният подход е по-уместен в контекста на годишния отчет, тъй като представя по-ясна картина на рисковете от гледна точка на счетоводните им последици. Ето

¹¹ Очакваният недостиг се дефинира като вероятностно претеглената средна загуба в сценариите, които се реализират с честота, по-ниска от доверителната вероятност.

¹² Повече подробности за подхода към моделирането на риска можете да намерите в „Управление на финансовия риск в операциите по паричната политика на Евросистемата“ ([The financial risk management of the Eurosystem's monetary policy operations](#)), ЕЦБ, юли 2015 г.

защо, също и поради стремеж за съгласуване на публикуваните данни с подхода към вътрешното моделиране и отчитане на риска, занапред в годишния отчет на ЕЦБ ще се посочва очакваният недостиг при доверителна вероятност 99% с прилагане на счетоводния подход, а не VaR при доверителна вероятност 95% с прилагане на финансовия подход.

В зависимост от размера на сметките за преценка на ЕЦБ финансовият и счетоводният подход за измерване на рисковете могат да доведат до съществено различни оценки на рисковете що се отнася и до размера, и до състава им. По-специално, при същия измерител на риска и доверителна вероятност финансовият подход дава по-висока оценка на риска, доминирана главно от значителните пазарни рискове, свързани с наличностите от валутни резерви. Тъй като за такива експозиции са налице съществени по размер сметки за преценка, счетоводният подход води до по-ниски стойности на риска, обуславяни главно от потенциални рискови събития, свързани с кредитен риск.

Замяната на финансовия подход, използващ VaR с доверителна вероятност 95%, със счетоводния подход, използващ очаквания недостиг с доверителна вероятност 99%, в годишния отчет за 2017 г. води до по-висок прогнозен риск в номинално изражение (виж Таблица 1), тъй като увеличението в резултат от избора на по-висока доверителна вероятност (99% вместо 95%) и по-консервативният измерител на риска (ES вместо VaR) повече от неутрализира намалението, което се дължи на вземането на сметките за преценка предвид като буфер.

Таблица 1

Финансов VaR 95% и счетоводен ES 99% към 31 декември 2017 г. (млрд. евро)

Финансов VaR 95%	Счетоводен ES 99%
8,6	10,6

Кредитен риск

Кредитен риск произтича от портфейлите на ЕЦБ по паричната политика, деноминирания в евро портфейл от собствени средства и валутните резерви. Макар че ценните книжа, държани за целите на паричната политика, се оценяват по амортизирана стойност, подлежаща на обезценка, и следователно при отсъствие на продажби не са изложени на ценови промени, свързани с миграция на кредитен рейтинг, те все пак са изложени на риск от кредитно неизпълнение. Деноминирания в евро собствени средства и валутните резерви се оценяват по пазарна цена и съответно са изложени на риск от миграция на кредитен рейтинг и риск от неизпълнение. В резултат на продължилите през 2017 г. покупки по програмата за закупуване на активи кредитният риск на ЕЦБ се е увеличил в сравнение с предишната година.

Кредитният риск се редуцира предимно посредством прилагането на критерии за допустимост, процедури за комплексна проверка и лимити, които се различават за различните портфейли.

Валутни и стокови рискове

Валутен и стоков риск произтичат от наличностите на ЕЦБ в чуждестранна валута и злато. В резултат от понижението на сметките за преценка на тези наличности, което се дължи основно на поскъпването на

Лихвен риск

еврото спрямо щатския долар, валутният и стоковият риск, измерени посредством счетоводния подход, са се увеличили спрямо предишната година.

Предвид ролята на тези активи в паричната политика ЕЦБ не хеджира свързаните с тях валутни и стокови рискове. Вместо това тези рискове се редуцират посредством съществуването на сметки за преоценка и активна диверсификация на наличностите между различни валути и злато.

Валутните резерви и деноминираните в евро собствени средства на ЕЦБ се инвестират главно в ценни книжа с фиксиран доход и са изложени на пазарен лихвен риск, като се има предвид, че се оценяват по пазарна цена.

Валутните резерви на ЕЦБ се инвестират главно в активи със сравнително кратък матуритет (виж Графика 6 в раздел 3.1), докато активите в портфейла от собствени средства като цяло имат по-дълги матуритети (виж Графика 8 в раздел 3.1). Рискът, измерен посредством счетоводния подход, остава непроменен в сравнение с 2016 г.

Пазарният лихвен риск на ЕЦБ се редуцира посредством политики за разпределение на активите и сметки за преоценка.

ЕЦБ е изложена също така и на лихвен риск, произтичащ от несъответствието между лихвения доход по нейните активи и лихвите, изплащани по пасивите ѝ, което оказва влияние върху нейния нетен доход от лихви. Този риск не е пряко свързан с конкретен портфейл, а по-скоро със структурата на баланса на ЕЦБ като цяло, и по-специално със съществуването на матуритетни несъответствия и несъответствия в доходността между активите и пасивите. Той се наблюдава посредством перспективно ориентиран анализ на доходността на ЕЦБ, който показва, че се очаква ЕЦБ да продължи да отчита нетен доход от лихви през следващите години, въпреки нарастващия дял в баланса на активи по паричната политика с ниска доходност и дълги матуритети.

Този тип риск се управлява посредством политики за разпределение на активите и се редуцира допълнително от наличието на нелихвоносни пасиви в баланса на ЕЦБ.

4.2 Операционен риск

Управлението на операционния риск¹³ на ЕЦБ обхваща всички **нефинансови рискове**.

¹³ Операционният риск се дефинира като риск от отрицателно въздействие върху финансовото състояние, дейността или репутацията в резултат на действията на хора, неадекватно прилагане или срив на вътрешното управление и бизнес процесите, срив на системите, върху които са изградени процесите, или външни събития (например природни бедствия или външни нападения).

Управлението на операционния риск е неделима част от управленческите процеси

Изпълнителният съвет отговаря за политиката и рамката за управление на операционния риск на ЕЦБ и ги одобрява. Комитетът за управление на операционния риск (ORC) подпомага Изпълнителния съвет при изпълнението на неговата роля да контролира управлението на операционните рискове.

Управлението на операционния риск е неразделна част от структурата на институционалното управление на ЕЦБ¹⁴ и от управленческите процеси.

Главната цел на рамката на ЕЦБ за управление на операционния риск е **да допринесе за това ЕЦБ да изпълнява мисията и целите си, защитавайки същевременно нейната репутация и активи от загуба, злоупотреба или вреда.** Съгласно рамката за управление на операционния риск всяко структурно звено има задължението да идентифицира, подлага на оценка, предприема действия, отчита и наблюдава своите операционни рискове, инциденти и мерки за контрол. В този смисъл политиката на ЕЦБ по отношение на толерантността към риск дава насоки за стратегиите за реакция на риска и процедурите за приемане на рисковете. Тя е свързана с петстепенна матрица на риска, която се основава на скали за категоризиране на въздействието и вероятността посредством количествени и качествени критерии.

ЕЦБ функционира във все по-сложна среда на заплахи и с текущите ѝ дейности е свързан широк диапазон от операционни рискове. Основните области, в които могат да възникнат проблеми за ЕЦБ, са информационната сигурност (напр. киберзаплахи), рискове, свързани с информационните технологии, и рискове, свързани със сградите и физическата сигурност. Ето защо ЕЦБ е въвела процеси за улесняване на текущото и ефикасно управление на операционните рискове и за интегриране на информацията за рисковете в процеса на вземане на решения. Освен това са установени планове за извънредни обстоятелства, за да се осигури непрекъснатостта на критично важните функции в случай на срыв.

¹⁴ Повече информация за структурата на институционалното управление на ЕЦБ можете да намерите на нейния [уебсайт](#).

Финансов отчет на ЕЦБ

Баланс към 31 декември 2017 г.

АКТИВИ	Приложение №	2017 г. евро	2016 г. евро
Злато и вземания в злато	1	17 558 411 241	17 820 761 460
Вземания от резиденти извън еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута	2		
Вземания от МВФ	2.1	670 290 069	716 225 836
Салда в банки и инвестиции в ценни книжа, външни заеми и други външни активи	2.2	43 760 643 939	50 420 927 403
		44 430 934 008	51 137 153 239
Вземания от резиденти в еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута	2.2	3 711 569 259	2 472 936 063
Други вземания от кредитни институции в еврозоната, деноминирани в евро	3	143 315 512	98 603 066
Ценни книжа на резиденти в еврозоната, деноминирани в евро	4		
Ценни книжа, държани за целите на паричната политика	4.1	228 386 260 874	160 815 274 667
Вземания в рамките на Евросистемата	5		
Вземания във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата	5.1	93 657 169 470	90 097 085 330
Други активи	6		
Материални и нематериални дълготрайни активи	6.1	1 196 018 177	1 239 325 587
Други финансови активи	6.2	20 502 633 142	20 618 929 223
Разлики от преоценка на задбалансови инструменти	6.3	451 129 972	839 030 321
Начисления и разходи за бъдещи периоди	6.4	2 597 290 354	2 045 522 937
Други	6.5	1 527 699 142	1 799 777 235
		26 274 770 787	26 542 585 303
Общо активи		414 162 431 151	348 984 399 128

ПАСИВИ	Приложение №	2017 г. евро	2016 г. евро
Банкноти в обращение	7	93 657 169 470	90 097 085 330
Други задължения към кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро	8	1 060 813 972	1 851 610 500
Задължения към други резиденти в еврозоната, деноминирани в евро	9		
Други задължения	9.1	1 150 056 196	1 060 000 000
Задължения към резиденти извън еврозоната, деноминирани в евро	10	19 549 390 872	16 730 644 177
Задължения в рамките на Евросистемата	11		
Задължения, еквивалентни на прехвърляне на валутни резерви	11.1	40 792 608 418	40 792 608 418
Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)	11.2	217 751 769 550	151 201 250 612
		258 544 377 968	191 993 859 030
Други задължения	12		
Разлики от преценка на задбалансови инструменти	12.1	431 115 965	660 781 618
Начисления и приходи за бъдещи периоди	12.2	76 283 568	69 045 958
Други	12.3	1 063 113 810	1 255 559 836
		1 570 513 343	1 985 387 412
Провизии	13	7 669 798 641	7 706 359 686
Сметки за преценка	14	21 945 472 247	28 626 267 808
Капитал и резерви	15		
Капитал	15.1	7 740 076 935	7 740 076 935
Печалба за годината		1 274 761 507	1 193 108 250
Общо пасиви		414 162 431 151	348 984 399 128

Отчет за приходите и разходите за годината, приключваща на 31 декември 2017 г.

	Приложение №	2017 г. евро	2016 г. евро
Доход от лихви по чуждестранни резервни активи	22.1	534 161 570	370 441 770
Доход от лихви във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата	22.2	0	8 920 896
Друг доход от лихви	22.4	1 527 294 605	1 604 648 023
<i>Доход от лихви</i>		<i>2 061 456 175</i>	<i>1 984 010 689</i>
Олихвяване на вземания на НЦБ във връзка с прехвърлени валутни резерви	22.3	0	(3 611 845)
Други разходи от лихви	22.4	(249 812 879)	(332 020 205)
<i>Разходи от лихви</i>		<i>(249 812 879)</i>	<i>(335 632 050)</i>
Нетен доход от лихви	22	1 811 643 296	1 648 378 639
Реализирани печалби/загуби от финансови операции	23	161 069 043	224 541 742
Намаляване на стойността на финансови активи и позиции	24	(105 133 331)	(148 172 010)
Прехвърляне към/от провизии за валутен риск, лихвен риск, кредитен риск и за риск, свързан с промяна в цената на златото		0	0
Нетен резултат от финансовите операции, намаляване на стойността и провизии за рискове		55 935 712	76 369 732
Нетен доход/разход от такси и комисиони	25	440 069 889	371 322 769
Доход от акции и дялови участия	26	1 181 547	869 976
Други доходи	27	51 815 338	50 000 263
Общ нетен доход		2 360 645 782	2 146 941 379
Разходи за персонала	28	(535 251 909)	(466 540 231)
Административни разходи	29	(463 232 194)	(414 207 622)
Амортизация на материални и нематериални дълготрайни активи		(66 722 125)	(64 769 605)
Услуги по производството на банкноти	30	(9 478 047)	(8 315 671)
Други разходи	31	(11 200 000)	0
Печалба за годината		1 274 761 507	1 193 108 250

Франкфурт на Майн, 13 февруари 2018 г.

Европейска централна банка

Марио Драги
Председател

Счетоводна политика¹⁵

Форма и представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на ЕЦБ е изготвен в съответствие със следните принципи на счетоводната политика¹⁶, за които Управителният съвет на ЕЦБ счита, че осигуряват честно представяне на финансовия отчет и същевременно отразяват характера на централнобанковата дейност.

Счетоводни принципи

Прилагат се следните счетоводни принципи: икономическа реалистичност и прозрачност, предпазливост, признаване на събития, настъпили след приключването на баланса, същественост, принцип на действащото предприятие, принцип на текущото начисляване, последователност и съпоставимост.

Признаване на активи и пасиви

Актив или пасив се признава в баланса само в случаите, когато е вероятно свързана бъдеща икономическа полза да се отчете като входящ или изходящ финансов поток на ЕЦБ, по същество всички свързани рискове и ползи са прехвърлени на ЕЦБ, а цената на придобиване или стойността на актива или размерът на задължението могат да бъдат надеждно измерени.

База на счетоводното отчитане

Отчетът е изготвен на база историческа стойност, модифицирана така, че да включва пазарна оценка на търгуемите ценни книжа (различни от държаните за целите на паричната политика), златото и всички други балансови и задбалансови активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута.

Трансакциите по финансови активи и пасиви се отразяват по сметките според датата, на която се осъществява плащането.

¹⁵ Подробно описание на счетоводната политика на ЕЦБ се съдържа в [Решение \(ЕС\) 2016/2247 на ЕЦБ от 3 ноември 2016 г. относно годишните отчети на Европейската централна банка \(ЕЦБ/2016/35\), ОВ L 347, 20.12.2016 г., стр. 1](#)), изменено. За да се осигури хармонизирано осчетоводяване и финансово отчитане на операциите на Евросистемата, Решението се основава на [Насоки \(ЕС\) 2016/2249 на ЕЦБ от 3 ноември 2016 г. относно правната рамка за счетоводна и финансова отчетност в Европейската система на централните банки \(ЕЦБ/2016/34\), ОВ L 347, 20.12.2016 г., стр. 37](#).

¹⁶ Тези принципи на счетоводната политика, които редовно се преразглеждат и актуализират, както бъде преценено за целесъобразно, са в съответствие с разпоредбите на член 26.4 от Устава на ЕСЦБ, който изисква хармонизиран подход към правилата за осчетоводяването и финансовото отчитане на операциите на Евросистемата.

С изключение на спот трансакциите с ценни книжа трансакциите с финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута, се записват по задбалансови сметки на датата на сделката. На датата на плащането задбалансовите счетоводни записи се сторнират и трансакциите се записват по баланса. Покупките и продажбите на чуждестранна валута се отразяват върху нетната валутна позиция на датата на сделката, като резултатите, произтичащи от продажбите, също се изчисляват на тази дата. Начислените лихви, премии и отстъпки, свързани с деноминирани в чуждестранна валута финансови инструменти, се изчисляват и осчетоводяват на дневна база, като валутната позиция също се променя ежедневно в резултат от тези начисления.

Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута

Активите и пасивите, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват в евро по обменния курс на датата на баланса. Приходите и разходите се преизчисляват по курса на датата на осчетоводяване. Преоценката на активите и пасивите в чуждестранна валута, включително балансови и задбалансови инструменти, се извършва валута по валута.

Преоценката по пазарна цена на активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се извършва отделно от валутната преоценка.

Златото се оценява по пазарната цена към датата на баланса. Не се прави разграничение между разликите в ценовата и валутната преоценка на златото. Вместо това се осчетоводява единствена оценка на златото на база цената на унция чисто злато в евро, която за годината, приключваща на 31 декември 2017 г., се изчислява според обменния курс на еврото към щатския долар на 29 декември 2017 г.

Специалните права на тираж (СПТ) се определят като кошница от валути и стойността им се изчислява като претеглена сума на обменните курсове на пет основни валути (щатски долар, евро, китайски юан, японска йена и британска лира). Наличностите на ЕЦБ от СПТ са преизчислени в евро по обменния курс на еврото спрямо СПТ на 29 декември 2017 г.

Ценни книжа

Ценни книжа, държани за целите на паричната политика

Ценните книжа, държани понастоящем за целите на паричната политика, се отчитат по амортизирана стойност, подлежаща на обезценка.

Други ценни книжа

Търгуемите ценни книжа (различни от ценните книжа, държани за целите на паричната политика) и други подобни активи се оценяват или по средни пазарни цени, или въз основа на съответната крива на доходност на датата на баланса, ценна книга по ценна книга. Включените в ценни книжа опции не се отделят за целите на оценката. За годината, приключваща на 31 декември 2017 г., се използват средните пазарни цени от 29 декември 2017 г. Неликвидните акции и всякакви други капиталови инструменти, държани като постоянни инвестиции, се оценяват по цена на придобиване, подлежаща на обезценка.

Признаване на доходи

Приходите и разходите се признават за периода, в който са възникнали.¹⁷ Реализираните печалби и загуби, произтичащи от продажбата на чуждестранна валута, злато и ценни книжа, се включват в отчета за приходите и разходите. Такива реализирани печалби и загуби се изчисляват въз основа на средната цена на съответния актив.

Нереализираните печалби не се признават за приход и се прехвърлят пряко по сметка за преоценка.

Нереализираните загуби се отразяват в отчета за приходите и разходите, ако в края на годината превишават предходни печалби от преоценка, записани в съответната сметка за преоценка. Такива нереализирани загуби от каквито и да е ценни книжа, валута или злато не се нетират с нереализираната печалба от други ценни книжа, валута или злато. В случай на такава нереализирана загуба по която и да е позиция, отразена в отчета за приходите и разходите, нейната средна цена се намалява до обменния курс или пазарната цена в края на годината. Нереализираните загуби по лихвени суапове, включени в края на годината в отчета за приходите и разходите, се амортизират през следващите години.

Загубите от обезценка се включват в отчета за приходите и разходите и не се отписват през следващите години, освен ако обезценката намалее и намалението може да се свърже с наблюдаемо събитие, настъпило след първоначалното ѝ отчитане.

Премиите или отстъпките по ценни книжа се амортизират през остатъчния договорен срок на ценните книжа.

¹⁷ За административни начисления и провизии се прилага минимален праг от 100 000 евро.

Обратни сделки

Обратните трансакции са операции, при които ЕЦБ купува или продава активи по споразумения за обратно изкупуване (репо сделки) или извършва кредитни операции срещу обезпечение.

При репо сделките ценните книжа се продават срещу парични средства, като същевременно се сключва споразумение за обратното им изкупуване от контрагента по договорена цена на определена бъдеща дата. Споразуменията за обратно изкупуване се отчитат като обезпечени депозити в пасивите на баланса. Ценните книжа, продадени в резултат на такова споразумение, остават в баланса на ЕЦБ.

При обратните репо сделки ценните книжа се купуват срещу парични средства, като същевременно се сключва споразумение за обратната им продажба на контрагента по договорена цена на определена бъдеща дата. Обратните репо сделки се отразяват като обезпечени заеми в активите на баланса, но не се включват в наличностите от ценни книжа на ЕЦБ.

Обратните трансакции (включително трансакции по предоставяне в заем на ценни книжа), осъществени по програма, предлагана от специализирана институция, се отразяват в баланса само когато обезпечението е предоставено под формата на парични средства, които все още не са инвестирани.

Задбалансови инструменти

Валутните инструменти, а именно валутни форуърдни трансакции, форуърд частта на валутни суапове и други валутни инструменти, свързани с обмяната на една валута в друга на определена бъдеща дата, се включват в нетната валутна позиция за целите на изчисляването на валутните печалби и загуби.

Лихвените инструменти се преоценяват инструмент по инструмент. Ежедневните промени в маржовете на отклонение на отворените лихвени форуърдни договори, както и лихвените суапове, чийто клиринг се извършва от централен контрагент, се записват в отчета за приходите и разходите. Оценяването на форуърдните трансакции с ценни книжа и на лихвени суапове, чийто клиринг не се извършва от централен контрагент, се осъществява от ЕЦБ въз основа на общоприети методи за оценка с използване на наблюдаеми пазарни цени и курсове и дисконтови фактори от датата на плащане до датата на оценката.

Събития, настъпили след приключване на баланса

Стойността на активите и пасивите се коригира за събития, настъпили между датата на годишния баланс и датата, на която Изпълнителният съвет разрешава представянето на годишния отчет на ЕЦБ за одобрение от

Управителния съвет, ако такива събития се отразяват съществено върху състоянието на активите и пасивите към датата на баланса.

Важни събития, настъпили след датата на баланса, които не се отразяват върху състоянието на активите и пасивите към датата на баланса, се посочват в приложенията.

Салда в рамките на ЕСЦБ/Евросистемата

Салдата в рамките на ЕСЦБ възникват основно в резултат от презгранични плащания в ЕС, които се извършват в евро в резервни пари. В голямата си част тези трансакции са инициирани от субекти на частното право (т.е. кредитни институции, предприятия и частни лица). Техният сетълмент се извършва чрез TARGET2 – Трансевропейската автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в реално време – и пораждат двустранни салда по сметките в TARGET2 на централни банки от ЕС. Такива двустранни салда се нетират и след това се прехвърлят ежедневно на ЕЦБ, така че всяка национална централна банка (НЦБ) остава само с единствена двустранна нетна позиция към ЕЦБ. Плащания, извършени от ЕЦБ, чийто сетълмент е чрез TARGET2, също намират отражение в единствените нетни двустранни позиции. В счетоводните книги на ЕЦБ тези позиции представляват нетно вземане или задължение на всяка НЦБ към останалите банки от Европейската система на централните банки (ЕСЦБ). Салдата в рамките на Евросистемата на НЦБ от еврозоната към ЕЦБ, възникващи във връзка с TARGET2, както и други салда в рамките на Евросистемата, деноминирани в евро (напр. междинно разпределение на печалбата между НЦБ), се отразяват в баланса на ЕЦБ като единствена нетна позиция по активите или пасивите и се оповестяват в показателя *Други вземания в рамките на Евросистемата (нето)* или в *Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)*. Салда в рамките на ЕСЦБ по сметки на НЦБ извън еврозоната към ЕЦБ, произтичащи от участието им в TARGET2¹⁸, се представят в показателя *Задължения към резиденти извън еврозоната, деноминирани в евро*.

Салда в рамките на Евросистемата, произтичащи от разпределянето на евробанкноти в нея, се включват като единствен нетен актив в показателя *Вземания във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата* (виж *Банкноти в обращение* в бележките по счетоводната политика).

Салда в рамките на Евросистемата, произтичащи от прехвърлянето на чуждестранни резервни активи към ЕЦБ от НЦБ, които се присъединяват към Евросистемата, са деноминирани в евро и се представят в показателя *Задължения, еквивалентни на прехвърляне на валутни резерви*.

¹⁸ Към 31 декември 2017 г. НЦБ извън еврозоната, които участват в TARGET2, са: Българска народна банка, Danmarks Nationalbank, Hrvatska narodna banka, Narodowy Bank Polski и Banca Națională a României.

Отчитане на дълготрайни активи

Дълготрайните активи, включително нематериалните активи, но без земята и произведенията на изкуството, се оценяват по цена на придобиване минус амортизацията. Земята и произведенията на изкуството се оценяват по цена на придобиване. Главната сграда на ЕЦБ се оценява по цена на придобиване минус амортизация, подлежаща на обезценка. Що се отнася до амортизацията на главната сграда на ЕЦБ, разходите се причисляват към съответните компоненти на активи, чиято амортизация се извършва въз основа на оценка на полезния им живот. Амортизацията се изчислява на линейна база за очаквания полезен живот на активите, като се започне от тримесечието след като активът е станал достъпен за използване. Полезният живот, който се прилага към основните класове активи, е, както следва:

Сгради	20, 25 или 50 години
Инсталации в сградите	10 или 15 години
Техническо оборудване	4, 10 или 15 години
Компютри, съответно хардуер и софтуер, и моторни превозни средства	4 години
Мебели	10 години

Периодът на амортизация по отношение на капитализираните разходи за основни ремонти, свързани със сегашните сгради под наем, където се помещава ЕЦБ, е коригиран така, че да бъдат взети предвид всякакви събития, които влияят върху очаквания полезен живот на засегнатия актив.

От 2017 г. ЕЦБ извършва годишен тест за обезценка на своята главна сграда в съответствие с Международен счетоводен стандарт (МСС) 36 Обезценка на активи. Ако се установи показател за обезценка, който показва, че главната сграда може да е загубила от стойността си, се оценява възстановимата стойност. Ако възстановимата стойност е под нетната балансова стойност, в отчета за приходите и разходите се записва загуба от обезценка.

Дълготрайни активи на стойност под 10 000 евро се отписват в годината на придобиване.

Дълготрайни активи, които отговарят на критериите за капитализиране, но са все още в процес на строителство или разработване, се отчитат в показателя *Незавършено капитално строителство*. Свързаните с това разходи се прехвърлят към съответните показатели за дълготрайни активи, когато активите станат достъпни за ползване.

Доходи след приключване на трудовите правоотношения, други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане на ЕЦБ

ЕЦБ поддържа пенсионни програми с дефинирани доходи за своите служители, за членовете на Изпълнителния съвет и за членовете на Надзорния съвет, които са служители на ЕЦБ.

Пенсионната програма за служителите се финансира с активи, съхранявани във фонд за дългосрочни компенсации на служителите. Задължителните вноски от страна на ЕЦБ и на служителите се отразяват в стълба на дефинираните доходи в пенсионната програма. Служителите могат да правят допълнителни доброволни вноски в стълб на дефинирани вноски, който може да се използва за осигуряване на допълнителни компенсации.¹⁹ Тези допълнителни компенсации се определят от размера на доброволните вноски заедно с възвръщаемостта от инвестирането им.

Налице са финансово необезпечени споразумения за доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации за членовете на Изпълнителния съвет и за членовете на Надзорния съвет, които са служители на ЕЦБ. За служителите са налице финансово необезпечени споразумения за различни от пенсии доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане.

Нетно задължение по дефинирани доходи

Задължението, признато в баланса в показателя *Други задължения* във връзка с пенсионните програми с дефинирани доходи, включително други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане, представлява настоящата стойност на задължението по дефинирани доходи на датата на баланса минус справедливата стойност на активите по пенсионните програми, използвани за финансиране на това задължение.

Размерът на задължението по пенсионните програми с дефинирани доходи се изчислява ежегодно от независими актюери, като се използва методът на прогнозна условна единица. Настоящата стойност на задължението по пенсионните програми с дефинирани доходи се изчислява, като се дисконтират очакваните бъдещи парични потоци, като се използва лихвен процент, който се определя въз основа на пазарната доходност на датата на баланса на висококачествени корпоративни облигации, деноминирани в евро, които имат матуритет, подобен на свързаното задължение.

¹⁹ Средствата, натрупани от служителите посредством доброволни вноски, могат да се използват при пенсионирането за осигуряване на допълнителна пенсия. От този момент нататък тази пенсия се включва в задължението за дефинирани доходи.

Актюерски печалби и загуби могат да възникнат от наложени от опита корекции (ако действителните резултати са различни от по-рано направените актюерски допускания) и от промени в самите актюерски допускания.

Нетна стойност на дефинираните доходи

Нетната стойност на дефинираните доходи се разделя на компоненти, които се отразяват в отчета за приходите и разходите, и преизчисления по отношение на доходите след приключване на трудовите правоотношения, които се отразяват в баланса в показателя *Сметки за преоценка*.

Нетната стойност, отнесена в отчета за приходите и разходите, включва:

- а) начисленията за годината разходи за текущо обслужване по дефинираните доходи;
- б) разходите за ретроспективно обслужване по дефинираните доходи в резултат от промяна в пенсионната програма;
- в) нетната лихва по нетното задължение по дефинирани доходи според дисконтовия лихвен процент;
- г) преизчисления по отношение на други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане с дългосрочен характер, ако има такива, в тяхната цялост.

Нетната стойност, отразена в *Сметки за преоценка*, включва:

- а) актюерски печалби и загуби по задължението по дефинирани доходи;
- б) фактическата възвръщаемост на активите по пенсионната програма с изключение на средствата, включени в нетната лихва по нетното задължение по дефинирани доходи;
- в) всяка промяна в ефекта на таван на активите, с изключение на средствата, включени в нетната лихва по нетното задължение по дефинирани доходи.

Размерът им се оценява ежегодно от независими актюери, за да се определи съответното задължение във финансовите отчети.

Банкноти в обращение

ЕЦБ и НЦБ от еврозоната, които заедно образуват Евросистемата, емитират евробанкноти.²⁰ Общата стойност на евробанкнотите в обращение се

²⁰ Решение на ЕЦБ от 13 декември 2010 г. относно емитирането на евробанкноти (преработено) (ЕЦБ/2010/29), ОВ L 35, 9.2.2011 г., стр. 26 (изменено).

разпределя между централните банки от Евросистемата в последния работен ден на всеки месец в съответствие с алгоритъма за разпределяне на банкнотите.²¹

На ЕЦБ е разпределен дял от 8% от общата стойност на евробанкнотите в обращение, който се оповестява в пасивите на баланса в показателя *Банкноти в обращение*. Делът на ЕЦБ в общата емисия на евробанкноти е обезпечен с вземания от НЦБ. Тези лихвоносни вземания²² са включени в подпоказателя *Вземания във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата* (виж *Салда в рамките на ЕСЦБ/Евросистемата* в бележките по счетоводната политика). Приходите от лихви по тези вземания се включват в отчета за приходите и разходите в показателя *Доход от лихви във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата*.

Междинно разпределение на печалбата

Сума, равна на сбора от дохода на ЕЦБ от евробанкноти в обращение и дохода, възникващ от ценни книжа, държани за целите на паричната политика и закупени по а) програмата за пазарите на ценни книжа, б) третата програма за закупуване на обезпечени облигации, в) програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа и г) програмата за закупуване на активи на публичния сектор, се разпределя през януари следващата година в междинно разпределение на печалбата, освен ако Управителният съвет не реши друго.²³ Сумата се разпределя изцяло, освен ако не надвишава нетната печалба на ЕЦБ за годината, и в зависимост от евентуални решения на Управителния съвет за прехвърляне към провизиите срещу валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск. Управителният съвет може също така да вземе решение за приспадане от сумата на приходите от евробанкноти в обращение, подлежаща на междинно разпределение през януари, на разходите, направени от ЕЦБ във връзка с емитирането и обработката на евробанкноти.

Други въпроси

В съответствие с член 27 от Устава на ЕСЦБ и въз основа на препоръка на Управителния съвет Съветът на ЕС одобри назначаването на Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, от Щутгарт, Федерална република Германия, за външен одитор на ЕЦБ за период от пет години, който приключва в края на финансовата 2017 година.

²¹ „Алгоритъм за разпределяне на банкнотите“ означава процентите, които се получават, като се вземе предвид делът на ЕЦБ в общата емисия на евробанкноти и се приложи алгоритъмът за записване на капитала към дела на НЦБ в тази обща емисия.

²² Решение (ЕС) 2016/2248 на Европейската централна банка от 3 ноември 2016 година относно разпределянето на паричния доход на националните централни банки на държавите членки, чиято парична единица е еврото (ЕЦБ/2016/36), ОВ L 347, 20.12.2016 г., стр. 26.

²³ Решение (ЕС) 2015/298 на ЕЦБ от 15 декември 2014 г. относно междинното разпределяне на дохода на ЕЦБ (преработено) (ЕЦБ/2014/57), ОВ L 53, 25.2.2015 г., стр. 24 (изменено).

Приложения към баланса

1 Злато и вземания в злато

Към 31 декември 2017 г. ЕЦБ притежава 16 229 522 унции²⁴ чисто злато. През 2017 г. не са извършвани трансакции в злато, затова размерът на наличностите на ЕЦБ остава непроменен спрямо 31 декември 2016 г. Намалението на равностойността в евро на тези наличности се дължи на спад в пазарната цена на златото в евро (виж *Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута* в бележките по счетоводната политика и приложение 14, *Сметки за преоценка*).

2 Вземания от резиденти извън еврозоната и в еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута

2.1 Вземания от МВФ

Този актив представлява наличностите на ЕЦБ от СПТ към 31 декември 2017 г. Той възниква в резултат от двустранното споразумение с Международния валутен фонд (МВФ) за покупко-продажба на СПТ, с което МВФ е упълномощен да организира продажби и да извършва покупки на СПТ срещу евро от името на ЕЦБ в границите на определени минимални и максимални равнища на наличностите. За счетоводни цели СПТ се третира като чуждестранна валута (виж *Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута* в бележките по счетоводната политика). Намалението на равностойността в евро на наличностите на ЕЦБ от СПТ се дължи на по-ниския курс на СПТ спрямо еврото през 2017 г.

2.2 Салда в банки и инвестиции в ценни книжа, външни заеми и други външни активи, както и вземания от резиденти в еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута

Тези две статии включват салда в банки и заеми, деноминирани в чуждестранна валута, както и инвестиции в ценни книжа, деноминирани в щатски долари, японски йени и китайски юани.

²⁴ Това съответства на 504,8 тона.

Вземания от резиденти извън еврозоната	2017 г. евро	2016 г. евро	Изменение евро
Разплащателни сметки	6 793 888 796	6 844 526 120	(50 637 324)
Депозити на паричния пазар	2 316 566 582	2 005 810 644	310 755 938
Обратни репо сделки	0	503 747 273	(503 747 273)
Инвестиции в ценни книжа	34 650 188 561	41 066 843 366	(6 416 654 805)
Общо	43 760 643 939	50 420 927 403	(6 660 283 464)

Вземания от резиденти в еврозоната	2017 г. евро	2016 г. евро	Изменение евро
Разплащателни сметки	1 022 379	1 211 369	(188 990)
Депозити на паричния пазар	2 422 295 400	1 964 182 715	458 112 685
Обратни репо сделки	1 288 251 480	507 541 979	780 709 501
Общо	3 711 569 259	2 472 936 063	1 238 633 196

Общата стойност на тези показатели намаля през 2017 г., главно поради спада в курса както на щатския долар, така и на японската йена спрямо еврото.

Нетните валутни наличности на ЕЦБ²⁵ към 31 декември 2017 г. са, както следва:

	2017 г. млн. валутни единици	2016 г. млн. валутни единици
Щатски долари	46 761	46 759
Японски йени	1 093 563	1 091 844
Китайски юани	3 755	0

През първата половина на 2017 г. ЕЦБ изпълни решението на Управителния съвет да инвестира малка част от валутните си резерви в китайски юани. Инвестицията бе извършена чрез промяна в състава на валутните резерви на ЕЦБ. ЕЦБ продаде малка част от наличностите си в щатски долари и реинвестира цялата сума в китайски юани.²⁶

²⁵ Тези наличности обхващат активи минус пасиви, деноминирани в съответната чуждестранна валута, които подлежат на валутна преоценка. Те са включени към показателите *Вземания от резиденти извън еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута*, *Вземания от резиденти в еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута*, *Начисления и разходи за бъдещи периоди*, *Разлики от преоценка на задбалансови инструменти (пасиви)* и *Начисления и доход за бъдещи периоди*, като се вземат предвид и трансакции по валутни суапове и форуърди, включени в задбалансови показатели. Не са включени реализираните печалби от финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута, дължащи се на преоценки.

²⁶ Вижте прессъобщението на ЕЦБ от [13 юни 2017 г.](#)

3 Други вземания от кредитни институции в еврозоната, деноминирани в евро

Към 31 декември 2017 г. този показател се състои от салда по разплащателни сметки при резиденти в еврозоната в размер на 143,3 млн. евро (спрямо 98,6 млн. евро през 2016 г.).

4 Ценни книжа на резиденти в еврозоната, деноминирани в евро

4.1 Ценни книжа, държани за целите на паричната политика

Към 31 декември 2017 г. тази статия се състои от ценни книжа, придобити от ЕЦБ в рамките на трите програми за закупуване на обезпечени облигации, програмата за пазарите на ценни книжа, програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа и програмата за закупуване на активи на публичния сектор.²⁷

Покупките по първата програма за закупуване на обезпечени облигации приключиха на 30 юни 2010 г., а по втората – на 31 октомври 2012 г. На 6 септември 2012 г. Управителният съвет реши да прекрати по-нататъшните покупки по програмата за пазарите на ценни книжа.

През 2017 г. Евросистемата продължи покупките си на ценни книжа в рамките на програмата за закупуване на активи, която се състои от третата програма за закупуване на обезпечени облигации, програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа, програмата за закупуване на активи на публичния сектор и програмата за закупуване от корпоративния сектор.²⁸ Месечният темп на общите покупки на НЦБ и ЕЦБ по програмата за закупуване на активи беше средно 80 млрд. евро до март 2017 г. и 60 млрд. евро от април 2017 г. до края на годината. Въз основа на решение на Управителния съвет от октомври 2017 г.²⁹ се предвижда тези покупки да продължат с месечен темп от 30 млрд. евро от януари до септември 2018 г. или след тази дата, ако е необходимо, и във всеки случай, докато Управителният съвет не забележи устойчива корекция на тренда на инфлацията, която да е в съответствие с инфлационната му цел. Нетните покупки ще съпътстват реинвестиции на погашенията по главници на ценни книжа с настъпващ падеж, придобити по програмата за закупуване на активи.

²⁷ ЕЦБ не придобива ценни книжа по програмата за закупуване от корпоративния сектор.

²⁸ Повече подробности за програмата за закупуване на активи можете да намерите [на уебсайта на ЕЦБ](#).

²⁹ Вижте прессъобщението на ЕЦБ от [26 октомври 2017 г.](#)

Ценните книжа, закупени по всички тези програми, се оценяват по амортизирана цена на придобиване, подлежаща на обезценка (виж *Ценни книжа* в бележките по счетоводната политика).

Амортизираната стойност на ценните книжа, държани от ЕЦБ, и пазарната им стойност³⁰ (която не се записва в баланса, а се предоставя единствено с цел съпоставка) са, както следва:

	2017 г. евро		2016 г. евро		Изменение евро	
	Амортизирана стойност	Пазарна стойност	Амортизирана стойност	Пазарна стойност	Амортизирана стойност	Пазарна стойност
Първа програма за закупуване на обезпечени облигации	618 533 956	654 666 968	1 032 305 522	1 098 106 253	(413 771 566)	(443 439 285)
Втора програма за закупуване на обезпечени облигации	385 880 413	421 794 246	690 875 649	743 629 978	(304 995 236)	(321 835 732)
Трета програма за закупуване на обезпечени облигации	19 732 748 768	19 958 910 843	16 550 442 553	16 730 428 857	3 182 306 215	3 228 481 986
Програма за пазарите на ценни книжа	6 644 212 912	7 554 660 470	7 470 766 415	8 429 995 853	(826 553 503)	(875 335 383)
Програма за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа	25 014 963 778	25 044 597 490	22 800 124 065	22 786 088 513	2 214 839 713	2 258 508 977
Програма за закупуване на активи на публичния сектор	175 989 921 047	177 087 513 888	112 270 760 463	112 958 545 591	63 719 160 584	64 128 968 297
Общо	228 386 260 874	230 722 143 905	160 815 274 667	162 746 795 045	67 570 986 207	67 975 348 860

Намалението при амортизираната стойност на портфейлите, държани по първата и втората програма за закупуване на обезпечени облигации и програмата за пазарите на ценни книжа, се дължи на изплащания.

Управителният съвет подлага редовно на оценка финансовите рискове, свързани с ценните книжа, държани по всички тези програми.

Тестовите за обезценка се провеждат на годишна база, като се използват данните в края на годината, и се одобряват от Управителния съвет. При тези тестове показателите за обезценка се оценяват поотделно за всяка програма. В случаите, в които се наблюдават показатели за обезценка, бяха извършени допълнителни анализи, за да се потвърди, че паричните потоци по базовите ценни книжа не са засегнати от събитието, свързано с обезценката. Въз основа на резултатите от тазгодишните тестове за обезценка ЕЦБ не е отчела загуби по ценните книжа, държани в нейните портфейли по паричната политика през 2017 г.

³⁰ Пазарните стойности имат указателна цел и са изчислени въз основа на пазарни котировки. Където не са налични пазарни котировки, пазарните цени са изчислени посредством вътрешни модели на Евросистемата.

5 Вземания в рамките на Евросистемата

5.1 Вземания във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата

Този показател включва вземания на ЕЦБ към НЦБ от еврозоната, свързани с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата (виж *Банкноти в обращение* в бележките по счетоводната политика). Олихвяването на тези вземания се изчислява ежедневно по последния разполагаем пределен лихвен процент, който Евросистемата прилага в търговете при основните операции по рефинансиране³¹ (виж приложение 22.2, *Доход от лихви във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата*).

6 Други активи

6.1 Материални и нематериални дълготрайни активи

На 31 декември 2017 г. тези активи обхващат следните показатели:

³¹ От 16 март 2016 г. лихвеният процент, използван от Евросистемата в търговете ѝ при основни операции по рефинансиране, е 0,00%.

	2017 г. евро	2016 г. евро	Изменение евро
Цена на придобиване			
Земя и сгради	1 006 108 554	1 011 662 911	(5 554 357)
Инсталации в сградите	221 866 010	221 888 762	(22 752)
Компютри (хардуер и софтуер)	109 919 236	88 893 887	21 025 349
Оборудване, обзавеждане и моторни превозни средства	95 383 187	96 197 706	(814 519)
Незавършено капитално строителство	3 364 162	3 024 459	339 703
Други дълготрайни активи	10 082 651	9 713 742	368 909
Цена на придобиване, общо	1 446 723 800	1 431 381 467	15 342 333
Натрупана амортизация			
Земя и сгради	(95 622 635)	(72 284 513)	(23 338 122)
Инсталации в сградите	(47 644 949)	(31 590 282)	(16 054 667)
Компютри (хардуер и софтуер)	(74 188 322)	(57 935 440)	(16 252 882)
Оборудване, обзавеждане и моторни превозни средства	(31 856 677)	(29 107 438)	(2 749 239)
Други дълготрайни активи	(1 393 040)	(1 138 207)	(254 833)
Натрупана амортизация, общо	(250 705 623)	(192 055 880)	(58 649 743)
Нетна балансова стойност	1 196 018 177	1 239 325 587	(43 307 410)

Нетното увеличение в показателя „Компютри (хардуер и софтуер)“ отразява инвестиции в сървъри, хранилища за данни, мрежови компоненти и софтуер, които усъвършенстват наличната технологична инфраструктура.

В края на годината бе проведен тест за обезценка по отношение на главната сграда на ЕЦБ и не бяха отчетени загуби от обезценка.

6.2 Други финансови активи

Този показател се състои основно от инвестициите на собствените средства на ЕЦБ, държани като пряко съответствие срещу капитала и резервите и провизиите за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск. Той включва също така 3211 акции в Банката за международни разплащания (БМР) на цена на придобиване 41,8 млн. евро.

Компонентите на показателя са, както следва:

	2017 г. евро	2016 г. евро	Изменение евро
Разплащателни сметки в евро	30 000	30 000	0
Ценни книжа, деноминирани в евро	18 416 779 029	19 113 074 101	(696 295 072)
Обратни репо сделки в евро	2 043 990 172	1 463 994 460	579 995 712
Други финансови активи	41 833 941	41 830 662	3 279
Общо	20 502 633 142	20 618 929 223	(116 296 081)

Нетното намаление в пози показател през 2017 г. се дължи главно на спада в пазарната стойност на деноминирани в евро ценни книжа, държани в портфейла от собствени средства на ЕЦБ.

6.3 Разлики от преценка на задбалансови инструменти

Този показател е съставен предимно от промени в оценката на останалите неуредени към 31 декември 2017 г. трансакции по валутни суапове и форуърди (виж приложение 19, *Трансакции по валутни суапове и форуърди*). Тези промени в оценката са в размер на 450,3 млн. евро (спрямо 837,4 млн. евро през 2016 г.) и произтичат от преобразуването на такива трансакции в еквивалента им в евро по обменни курсове на датата на баланса в съпоставка със стойностите в евро, получени от преобразуването на трансакциите по средната цена на съответната чуждестранна валута на съответната дата (виж *Задбалансови инструменти и Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута* в бележките по счетоводната политика).

Печалбите от преценка при неуредените трансакции по лихвени суапове също са включени в този показател (виж приложение 18, *Лихвени суапове*).

6.4 Начисления и разходи за бъдещи периоди

През 2017 г. в този показател е включена начислената върху ценни книжа купонна лихва, включително неуредени лихвени плащания, изплатени при придобиване, на стойност 2476,3 млн. евро (спрямо 1924,5 млн. евро през 2016 г.) (виж приложение 2.2, *Салда в банки и инвестиции в ценни книжа, външни заеми и други външни активи и Вземания от резиденти в еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута*, приложение 4, *Ценни книжа на резиденти в еврозоната, деноминирани в евро* и приложение 6.2, *Други финансови активи*).

Освен това показателят включва: а) начислен доход от общи проекти на Евросистемата (виж приложение 27, *Други доходи*), б) различни предварителни плащания и в) начислен доход от лихви по други финансови активи.

6.5 Други

В този показател са включени начислените суми на междинното разпределение на печалбата на ЕЦБ (виж *Междинно разпределение на печалбата* в бележките по счетоводната политика и приложение 11.2, *Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)*).

Той също така включва салда на стойност 491,6 млн. евро (спрямо 804,3 млн. евро през 2016 г.), свързани с неприключени към 31 декември 2017 г. трансакции по валутни суапове и форуърди, възникнали в резултат от преобразуването на такива трансакции в еквивалента им в евро по средната стойност на съответната валута на датата на баланса в съпоставка със стойностите в евро, по които трансакциите са осчетоводени първоначално (виж *Задбалансови инструменти* в бележките по счетоводната политика).

7 Банкноти в обращение

Този показател включва дела на ЕЦБ от 8% от всички евробанкноти в обращение (виж *Банкноти в обращение* в бележките по счетоводната политика).

8 Други задължения към кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро

Централните банки от Евросистемата имат възможност да приемат парични средства като обезпечение по операциите за предоставяне в заем на ценни книжа по програмата за закупуване на ценни книжа от публичния сектор, без да трябва да ги реинвестират. В случая на ЕЦБ тези операции се провеждат посредством специализирана институция.

Към 31 декември 2017 г. неприключените салда по такива трансакции за предоставяне в заем на ценни книжа във връзка с програмата за закупуване на активи на публичния сектор, извършени с кредитни институции от еврозоната, възлизат на 1,1 млрд. евро (спрямо 1,9 млрд. евро през 2016 г.). Получените като обезпечение парични средства бяха прехвърлени по сметки в TARGET2. Тъй като в края на годината паричните средства останаха неинвестирани, тези трансакции са отчетени в баланса (виж *Обратни сделки* в бележките по счетоводната политика)³².

³² Трансакции за предоставяне в заем на ценни книжа, от които не произтичат неинвестирани обезпечения в парични средства в края на годината, се записват по задбалансовите сметки (виж приложение 16, *Програми за предоставяне в заем на ценни книжа*).

9 Задължения към други резиденти в еврозоната, деноминирани в евро

9.1 Други задължения

Този показател е в размер на 1150,1 млн. евро (спрямо 1060,0 млн. евро през 2016 г.) и включва депозити или плащания на средства, приемани от ЕЦБ, от или от името на участници в EURO1 и RT1³³, които се използват като гаранционен фонд за EURO1 или за поддържане на сетълмента в RT1.

10 Задължения към резиденти извън еврозоната, деноминирани в евро

Към 31 декември 2017 г. най-големият компонент е задължение в размер на 10,1 млрд. евро (спрямо 4,1 млрд. евро през 2016 г.), произтичащо от постоянното реципрочно валутно споразумение с Нюйоркската федерална резервна банка. В рамките на това споразумение Федералният резерв предоставя на ЕЦБ щатски долари посредством суап трансакции с цел да се осигури краткосрочно финансиране в щатски долари на контрагенти в Евросистемата. Едновременно с това ЕЦБ осъществява огледални суап трансакции с НЦБ от еврозоната, които използват получените средства, за да извършат операции за предоставяне на ликвидност в щатски долари под формата на обратни трансакции с контрагенти от Евросистемата. Тези огледални суап трансакции пораждат салда в рамките на Евросистемата между ЕЦБ и НЦБ (виж приложение 11.2, *Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)*). Освен това суап трансакциите, извършени с Федералния резерв и НЦБ от еврозоната, пораждат вземания и задължения по форуърди, които се записват по задбалансовите сметки (виж приложение 19, *Трансакции по валутни суапове и форуърди*).

Показателят включва също така и сумата от 6,1 млрд. евро (спрямо 9,5 млрд. евро през 2016 г.), която се състои от салда, държани при ЕЦБ от централни банки извън еврозоната, които произтичат от или са кореспондираща позиция на трансакции, обработени чрез системата TARGET2. Намалението в тези салда през 2017 г. се дължи на плащания от резиденти извън еврозоната към резиденти в еврозоната.

Остатъкът от показателя се състои от сумата от 3,4 млрд. евро (спрямо 3,1 млрд. евро през 2016 г.), която представлява неуредени трансакции за предоставяне в заем на ценни книжа във връзка с програмата за закупуване на активи на публичния сектор, извършени с резиденти извън еврозоната, при които като обезпечение са получени парични средства и са прехвърлени по

³³ EURO1 и RT1 са платежни системи, чийто оператор е ABE CLEARING S.A.S à capital variable (EBA Clearing).

сметки в TARGET2 (виж приложение 8, *Други задължения към кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро*).

11 Задължения в рамките на Евросистемата

11.1 Задължения, еквивалентни на прехвърляне на валутни резерви

Това са задълженията към НЦБ от еврозоната, възникнали от прехвърлянето към ЕЦБ на чуждестранни резервни активи при присъединяването на НЦБ към Евросистемата. През 2017 г. не са настъпили промени.

	От 1 януари 2015 г. евро
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	1 435 910 943
Deutsche Bundesbank	10 429 623 058
Eesti Pank	111 729 611
Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland	672 637 756
Bank of Greece	1 178 260 606
Banco de España	5 123 393 758
Banque de France	8 216 994 286
Banca d'Italia	7 134 236 999
Central Bank of Cyprus	87 679 928
Latvijas Banka	163 479 892
Lietuvos bankas	239 453 710
Banque centrale du Luxembourg	117 640 617
Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta	37 552 276
De Nederlandsche Bank	2 320 070 006
Oesterreichische Nationalbank	1 137 636 925
Banco de Portugal	1 010 318 483
Banka Slovenije	200 220 853
Národná banka Slovenska	447 671 807
Suomen Pankki – Finlands Bank	728 096 904
Общо	40 792 608 418

Олихвяването на тези задължения се изчислява ежедневно по последния разполагам пределен лихвен процент, който Евросистемата прилага в търговете си при основните операции по рефинансиране, коригиран така, че да отрази нулевата възвръщаемост на компонента злато (виж приложение 22.3, *Олихвяване на вземанията на НЦБ във връзка с прехвърлянето на валутни резерви*).

11.2 Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)

През 2017 г. този показател се състои главно от салдата в TARGET2 на НЦБ от еврозоната към ЕЦБ (виж *Салда в рамките на ЕЦБ/Евросистемата* в бележките по счетоводната политика). Увеличението на този показател се дължи главно на нетните покупки на ценни книжа по програмата за закупуване на активи (виж приложение 4, *Ценни книжа на резиденти в еврозоната, деноминирани в евро*), чийто сетълмент е извършен чрез сметки в TARGET2. Въздействието на нетните покупки беше донякъде неутрализирано от увеличението на сумите, свързани с огледални (back-to-back) суап трансакции, които са извършени с НЦБ във връзка с операции по предоставяне на ликвидност в щатски долари.

Олихвяването на позициите в TARGET2 с изключение на салдата, възникващи в резултат от огледални суап трансакции във връзка с операции по предоставяне на ликвидност в щатски долари, се изчислява ежедневно по последния разполагаем пределен лихвен процент, който Евросистемата прилага в търговете при своите основни операции по рефинансиране.

Този показател включва също сумата, дължима на НЦБ от еврозоната във връзка с междинното разпределение на печалбата на ЕЦБ (виж *Междинно разпределение на печалбата* в бележките по счетоводната политика).

	2017 г. евро	2016 г. евро
Дължимо на НЦБ от еврозоната във връзка с TARGET2	1 263 961 444 256	1 058 484 156 256
Дължимо от НЦБ от еврозоната във връзка с TARGET2	(1 047 197 405 166)	(908 249 140 203)
Дължимо на НЦБ от еврозоната във връзка с междинното разпределение на печалбата на ЕЦБ	987 730 460	966 234 559
Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)	217 751 769 550	151 201 250 612

12 Други задължения

12.1 Разлики от преценка на задбалансови инструменти

Този показател е съставен основно от промени в оценката на останалите неуредени към 31 декември 2017 г. трансакции по валутни суапове и форуърди (виж приложение 19, *Трансакции по валутни суапове и форуърди*). Промените в оценката произтичат от преобразуването на такива трансакции в еквивалента им в евро по обменни курсове на датата на баланса в съпоставка със стойностите в евро, получени от преобразуването на трансакциите по средната цена на съответната чуждестранна валута на съответната дата (виж *Задбалансови инструменти и Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута* в бележките по счетоводната политика).

Загубите от преценка при неуредените трансакции по лихвени суапове също са включени в този показател (виж приложение 18, *Лихвени суапове*).

12.2 Начисления и доход за бъдещи периоди

Към 31 декември 2017 г. този показател включва административни начисления, доход за бъдещи периоди предимно във връзка с единния надзорен механизъм (ЕНМ) (виж приложение 25, *Нетни доходи и разходи по такси и комисиони*) и начисления по финансови инструменти.

	2017 г. евро	2016 г. евро	Изменение евро
Административни начисления	41 447 444	20 723 173	20 724 271
Финансови инструменти:	6 767 861	3 621 142	3 146 719
Доход за бъдещи периоди	28 068 263	41 089 798	(13 021 535)
Валутни резерви, прехвърлени към ЕЦБ	0	3 611 845	(3 611 845)
Общо	76 283 568	69 045 958	7 237 610

12.3 Други

През 2017 г., както и в предишната година, този показател включва салда в размер на 498,3 млн. евро (спрямо 714,9 млн. евро през 2016 г.), свързани с неприключени към 31 декември 2017 г. трансакции по валутни суапове и форуърди (виж приложение 19, *Трансакции по валутни суапове и форуърди*). Тези салда са резултат от преобразуването на такива трансакции в еквивалента им в евро по средната стойност на съответната валута към датата на баланса в съпоставка със стойностите в евро, по които трансакциите са осчетоводени първоначално (виж *Задбалансови инструменти* в бележките по счетоводната политика).

В допълнение показателят включва нетното задължение по дефинирани доходи на ЕЦБ във връзка с доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации за нейните служители и членовете на Изпълнителния съвет, както и за членовете на Надзорния съвет, които са служители на ЕЦБ. Включени са също така и компенсациите при напускане на служителите на ЕЦБ.

Доходи след приключване на трудовите правоотношения, други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане на ЕЦБ³⁴

Баланс

Сумите, признати в баланса във връзка с доходи след приключване на трудовите правоотношения, други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане на служителите, са, както следва:

	2017 г. Персонал млн. евро	2017 г. Съвети млн. евро	2017 г. Всичко млн. евро	2016 г. Персонал млн. евро	2016 г. Съвети млн. евро	2016 г. Всичко млн. евро
Настояща стойност на задълженията	1 510,0	28,9	1 538,9	1 361,3	27,7	1 388,9
Справедлива стойност на активите по пенсионната програма	(1 017,1)	–	(1 017,1)	(878,0)	–	(878,0)
Нетно задължение по дефинирани доходи, признато в баланса	492,9	28,9	521,8	483,3	27,7	510,9

През 2017 г. настоящата стойност на задължението спрямо служителите в размер на 1510,0 млн. евро (спрямо 1361,3 млн. евро през 2016 г.) включва финансово необезпечени компенсации на стойност 224,6 млн. евро (спрямо 187,0 млн. евро през 2016 г.), свързани с изплащането на доходи след приключване на трудовите правоотношения, различни от пенсии, други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане на служителите. Настоящата стойност на задължението спрямо членовете на Изпълнителния съвет и членовете на Надзорния съвет в размер на 28,9 млн. евро (спрямо 27,7 млн. евро през 2016 г.) е свързана само с финансово необезпечени споразумения за доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации.

Отчет за приходите и разходите

Сумите, признати в отчета за приходите и разходите през 2017 г., са, както следва:

	2017 г. Персонал млн. евро	2017 г. Съвети млн. евро	2017 г. Всичко млн. евро	2016 г. Персонал млн. евро	2016 г. Съвети млн. евро	2016 г. Всичко млн. евро
Разходи за текущо обслужване	153,2	1,9	155,1	104,4	1,6	106,0
Разходи за ретроспективно обслужване	4,1	–	4,1	–	–	–
Нетни лихви по нетното задължение по дефинирани доходи	10,1	0,6	10,7	9,7	0,6	10,3
<i>в това число:</i>						

³⁴ В резултат на закръгляването общите суми във всички таблици от този раздел могат да не се равняват. В колоната „Съвети“ са представени сумите и за Изпълнителния съвет, и за Надзорния съвет.

Разходи за лихви по задължението	28,3	0,6	28,9	29,1	0,6	29,8
Приходи от лихви по активите по пенсионната програма	(18,2)	–	(18,2)	(19,5)	–	(19,5)
(Печалби)/загуби от преизчисляване по други дългосрочни компенсации	(0,9)	0,2	(0,7)	0,6	0,1	0,7
Общо във връзка с актюерската оценка	166,5	2,7	169,2	114,6	2,4	117,0
Прилагане на провизия за програмата за кариерен преход	(9,0)	–	(9,0)	–	–	–
Всичко, включено в Разходи за персонала, след прилагането на провизията	157,5	2,7	160,2	114,6	2,4	117,0

През 2017 г. разходите за текущо обслужване нараснаха до 155,1 млн. евро (спрямо 106,0 млн. евро през 2016 г.), главно поради въвеждането през 2017 г. на програмата за кариерен преход. Програмата е насочена към дългогодишни служители и има за цел да улесни преминаването им по тяхно желание към кариера извън ЕЦБ, при определени условия. Въздействието върху разходите за персонала бе отчасти компенсирано от прилагането на специална провизия в размер на 9,0 млн. евро, предвидена за тази цел през 2016 г.

Разходите за ретроспективно обслужване през 2017 г. се дължат на въвеждането на програма за дългосрочна грижа, която представлява програма с предварително определени компенсации за покриване на разходи за немедицинска помощ. Разходите за ретроспективно обслужване са свързани с настоящите пенсионери, които имат право да получават компенсации по новата програма с незабавно действие.

Промени в задължението по дефинирани доходи, активите по пенсионната програма и резултатите от преизчисления

Промените в настоящата стойност на задължението по дефинирани доходи са, както следва:

	2017 г. Персонал млн. евро	2017 г. Съвети млн. евро	2017 г. Всичко млн. евро	2016 г. Персонал млн. евро	2016 г. Съвети млн. евро	2016 г. Всичко млн. евро
Начално задължение по дефинирани доходи	1 361,3	27,7	1 388,9	1 116,7	24,1	1 140,8
Разходи за текущо обслужване	153,2	1,9	155,1	104,4	1,6	106,0
Разходи за ретроспективно обслужване	4,1	–	4,1	–	–	–
Разходи за лихви по задължението	28,3	0,6	28,9	29,1	0,6	29,8
Вноски от участниците в програмата ³⁵	23,1	0,2	23,3	19,5	0,2	19,8
Изплатени компенсации	(11,9)	(0,9)	(12,7)	(8,6)	(0,8)	(9,5)
(Печалби)/загуби от преизчисляване	(48,1)	(0,6)	(48,7)	100,2	1,9	102,1
Крайно задължение по дефинирани доходи	1 510,0	28,9	1 538,9	1 361,3	27,7	1 388,9

За 2017 г. общите печалби от преизчисления в размер на 48,7 млн. евро по задължението по дефинирани доходи възникнаха в резултат от повишаването на дисконтовия процент от 2% през 2016 г. на 2,1% през 2017 г. и от намалението на допускането за бъдещо увеличение на пенсиите от 1,4% през 2016 г. на 1,3% през 2017 г.

Промените през 2017 г. в справедливата стойност на активите по пенсионната програма за служителите в стълба на дефинираните доходи са, както следва:

	2017 г. млн. евро	2016 г. млн. евро
Начална справедлива стойност на активите по пенсионната програма	878,0	755,3
Приходи от лихви по активите по пенсионната програма	18,2	19,5
Печалби от преизчисляване	54,6	44,7
Вноски, изплащани от работодателя	51,8	45,0
Вноски, изплащани от участниците в програмата	23,1	19,5
Изплатени компенсации	(8,6)	(6,0)
Крайна справедлива стойност на активите по пенсионната програма	1 017,1	878,0

Печалбите от преизчисления на активите по пенсионната програма през 2017 г. и 2016 г. отразяват факта, че фактическата възвръщаемост на дяловете от фонда е по-висока от очакваните приходи от лихви от активите по пенсионната програма.

Измененията през 2017 г. в резултатите от преизчисления (виж приложение 14, *Сметки за преоценка*) са, както следва:

³⁵ Задължителните вноски, изплащани от служителите, са в размер на 7,4%, а от ЕЦБ – на 20,7% от основната заплата.

	2017 г. млн. евро	2016 г. млн. евро
Начални загуби от преизчисляване	(205,1)	(148,4)
Печалби от активите по пенсионната програма	54,6	44,7
Печалби/(загуби) по задължението	48,7	(102,1)
Загуби, признати в отчета за приходите и разходите	(0,7)	0,7
Крайни загуби от преизчисляване, включени в Сметки за преоценка	(102,5)	(205,1)

Основни допускания

При изготвянето на оценките, посочени в това приложение, актюерите са използвали приетите от Изпълнителния съвет допускания за целите на отчитането и оповестяването на данните. Основните допускания, използвани за изчисляване на задължението по доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации са, както следва:

	2017 г. %	2016 г. %
Дисконтов процент	2,10	2,00
Очаквана възвръщаемост от активите по пенсионната програма ³⁶	3,10	3,00
Бъдещо общо повишение на заплатите ³⁷	2,00	2,00
Бъдещо увеличение на пенсиите ³⁸	1,30	1,40

Наред с това доброволните вноски на служителите в стълб на дефинирани вноски през 2017 г. са в размер на 149,9 млн. евро (спрямо 133,2 млн. евро през 2016 г.). Тези вноски са инвестирани в активите по пенсионната програма и пораждат съответстващо задължение на същата стойност.

13 Провизии

Този показател включва основно провизиите за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск.

Провизиите за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск ще се използват до необходимата според Управителния съвет степен за компенсирание на бъдещи реализирани и нереализирани загуби. Въз основа на оценката на ЕЦБ за експозицията ѝ на тези рискове и като се вземат предвид редица фактори, всяка година се преразглежда дали продължава

³⁶ Тези допускания са използвани за изчисляване на тази част от задължението по дефинирани доходи на ЕЦБ, която се финансира от активи с базисна капиталова гаранция.

³⁷ Освен това се допуска възможно индивидуално повишение на заплатите до 1,8% годишно в зависимост от възрастта на участващите в пенсионната програма.

³⁸ Съгласно правилата, свързани с пенсионната програма на ЕЦБ, пенсиите ще се увеличават годишно. Ако общата корекция на заплатите за служителите на ЕЦБ е под равнището на инфлацията на цените, всяко увеличение на пенсиите ще бъде в съответствие с общата корекция на заплатите. Ако общата корекция на заплатите надвишава инфлацията на цените, първата ще се прилага, за да се определи увеличението на пенсиите, при условие, че финансовото състояние на пенсионните програми на ЕЦБ позволява такова увеличение.

необходимостта от такива провизии и какъв да бъде размерът им. Размерът на провизиите, заедно с всички суми, държани в общия резервен фонд, не могат да надвишават стойността на капитала на ЕЦБ, внесен от НЦБ от еврозоната.

Към 31 декември 2017 г. провизиите срещу валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск са в размер на 7 619 884 851 евро, без промяна спрямо 2016 г. Тази сума съответства на размера на внесенния капитал на ЕЦБ, изплатен от НЦБ от еврозоната, към същата дата.

14 Сметки за преоценка

Този показател се състои основно от салдата за преоценка, произтичащи от нереализирани печалби по активите, пасивите и задбалансовите инструменти (виж *Признаване на приходите, Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута, Ценни книжа и Задбалансови инструменти* в бележките по счетоводната политика). Той също така включва преизчисленията на нетното задължение по дефинирани доходи на ЕЦБ във връзка с доходите след приключване на трудовите правоотношения (виж *Доходи след приключване на трудовите правоотношения, други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане на ЕЦБ* в бележките по счетоводната политика и приложение 12.3, *Други*).

	2017 г. евро	2016 г. евро	Изменение евро
Злато	13 664 030 012	13 926 380 231	(262 350 219)
Чуждестранна валута	7 851 010 723	14 149 471 665	(6 298 460 942)
Ценни книжа и други инструменти	532 971 621	755 494 021	(222 522 400)
Нетно задължение по дефинирани доходи във връзка с доходи след приключване на трудовите правоотношения	(102 540 109)	(205 078 109)	102 538 000
Общо	21 945 472 247	28 626 267 808	(6 680 795 561)

Намалението на размера на сметките за преоценка се дължи предимно на поскъпването на еврото спрямо щатския долар и японската йена през 2017 г.

Обменните курсове, използвани за преоценка в края на годината, са следните:

Обменни курсове	2017 г.	2016 г.
Щатски долар за евро	1,1993	1,0541
Японска йена за евро	135,01	123,40
Китайски юан за евро	7,8044	7,3202
Евро за СПТ	1,1876	1,2746
Евро за унция чисто злато	1 081,881	1 098,046

15 Капитал и резерви

15.1 Капитал

Записаният капитал на ЕЦБ възлиза на 10 825 007 069 евро. Капиталът, внесен от НЦБ от еврозоната и извън еврозоната, възлиза на 7 740 076 935 евро.

НЦБ от еврозоната са внесли изцяло дела си в записания капитал, който от 1 януари 2015 г. е в размер на 7 619 884 851 евро, както е показано в таблицата.³⁹

³⁹ Отделните суми са закръглени до най-близкото цяло число в евро. Поради това общите суми в таблиците от тази статия може да не се равняват.

	Капиталов алгоритъм от 1 януари 2015 г. ⁴⁰ %	Внесен капитал от 1 януари 2015 г. евро
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	2,4778	268 222 025
Deutsche Bundesbank	17,9973	1 948 208 997
Eesti Pank	0,1928	20 870 614
Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland	1,1607	125 645 857
Bank of Greece	2,0332	220 094 044
Banco de España	8,8409	957 028 050
Banque de France	14,1792	1 534 899 402
Banca d'Italia	12,3108	1 332 644 970
Central Bank of Cyprus	0,1513	16 378 236
Latvijas Banka	0,2821	30 537 345
Lietuvos bankas	0,4132	44 728 929
Banque centrale du Luxembourg	0,2030	21 974 764
Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta	0,0648	7 014 605
De Nederlandsche Bank	4,0035	433 379 158
Oesterreichische Nationalbank	1,9631	212 505 714
Banco de Portugal	1,7434	188 723 173
Banka Slovenije	0,3455	37 400 399
Národná banka Slovenska	0,7725	83 623 180
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2564	136 005 389
Общо	70,3915	7 619 884 851

НЦБ извън еврозоната са длъжни да внесат 3,75% от записания си капитал като принос за оперативните разходи на ЕЦБ. От 1 януари 2015 г. насам тези вноски възлизат общо на 120 192 083 евро. НЦБ извън еврозоната нямат право да получават дял от разпределимата печалба на ЕЦБ и не са задължени да покриват претърпени от нея загуби.

НЦБ извън еврозоната са внесли следните суми:

⁴⁰ Дяловете на отделните НЦБ в капиталовия алгоритъм на ЕЦБ бяха променени последно на 1 януари 2014 г. На 1 януари 2015 г. обаче, поради присъединяването на Литва към еврозоната, общото тегло на НЦБ от еврозоната в целия капитал на ЕЦБ се увеличи, докато общото тегло на НЦБ извън еврозоната намала. Оттогава не е имало промени.

	Капиталов алгоритъм от 1 януари 2015 г. %	Внесен капитал от 1 януари 2015 г. евро
Българска народна банка	0,8590	3 487 005
Česká národní banka	1,6075	6 525 450
Danmarks Nationalbank	1,4873	6 037 512
Hrvatska narodna banka	0,6023	2 444 963
Magyar Nemzeti Bank	1,3798	5 601 129
Narodowy Bank Polski	5,1230	20 796 192
Banca Națională a României	2,6024	10 564 124
Sveriges riksbank	2,2729	9 226 559
Bank of England	13,6743	55 509 148
Общо	29,6085	120 192 083

Задбалансови инструменти

16 Програми за предоставяне в заем на ценни книжа

Като част от управлението на собствените си средства ЕЦБ е сключила споразумение за програма за предоставяне в заем на ценни книжа, по силата на което специализирана институция предприема от името на ЕЦБ трансакции по предоставяне в заем на ценни книжа.

В допълнение към това ЕЦБ, съобразно с решенията на Управителния съвет, предостави за отдаване в заем наличностите си от ценни книжа, придобити по първата, втората и третата програма за закупуване на обезпечени облигации, както и наличностите си от ценни книжа, придобити по програмата за закупуване на активи на публичния сектор, а също и закупените по програмата за пазарите на ценни книжа, които са допустими за закупуване и по програмата за закупуване на активи на публичния сектор.⁴¹

Освен ако не са извършени срещу обезпечение във вид на парични средства, които остават неинвестирани в края на годината, тези операции по предоставяне в заем на ценни книжа се записват по задбалансовите сметки.⁴² Към 31 декември 2017 г. остават неуредени такива операции по предоставяне в заем на ценни книжа на стойност 13,4 млрд. евро (спрямо 10,9 млрд. евро през 2016 г.). От тази сума 7,2 млрд. евро са свързани с отдаването в заем на ценни книжа, държани за целите на паричната политика (спрямо 3,9 млрд. евро през 2016 г.).

17 Лихвени фючърси

Към 31 декември 2017 г. са неуредени следните валутни трансакции, представени по пазарни курсове в края на годината:

Лихвени фючърси в чуждестранна валута	2017 г. Стойност на договора евро	2016 г. Стойност на договора евро	Изменение евро
Покупки	6 518 052 197	558 770 515	5 959 281 682
Продажби	6 584 789 977	2 258 798 975	4 325 991 002

Тези трансакции са извършени в контекста на управлението на резервите на ЕЦБ в чуждестранна валута.

⁴¹ ЕЦБ не извършва покупки на ценни книжа по програмата за закупуване от корпоративния сектор и съответно няма по нея наличности за предоставяне в заем.

⁴² Ако в края на годината останат неинвестирани обезпечения в парични средства, тези трансакции се записват по балансови сметки (виж приложение 8, *Други задължения към кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро* и приложение 10, *Задължения към резиденти извън еврозоната, деноминирани в евро*).

18 Лихвени суапове

Към 31 декември 2017 г. остават неуредени трансакции по лихвени суапове с условна стойност 415,9 млн. евро, представени по пазарни курсове в края на годината (спрямо 378,3 млн. евро през 2016 г.). Тези трансакции са извършени в контекста на управлението на резервите на ЕЦБ в чуждестранна валута.

19 Трансакции по валутни суапове и форуърди

Управление на резервите в чуждестранна валута

През 2017 г. трансакции по валутни суапове и форуърди са извършени в контекста на управлението на резервите на ЕЦБ в чуждестранна валута. Вземанията и задълженията в резултат от тези трансакции, които остават неуредени към 31 декември 2017 г., са представени по пазарни курсове в края на годината, както следва:

Трансакции по валутни суапове и форуърди	2017 г. евро	2016 г. евро	Изменение евро
Вземания	2 731 848 697	3 123 544 615	(391 695 918)
Задължения	2 719 012 506	2 855 828 167	(136 815 661)

Операции по предоставяне на ликвидност

Вземания и задължения в щатски долари с дата на сетълмент през 2017 г. възникнаха във връзка с предоставянето на ликвидност в щатски долари на контрагенти в Евросистемата (виж приложение 10, *Задължения към резиденти извън еврозоната, деноминирани в евро*).

20 Управление на операциите по получаване и предоставяне на кредити

През 2017 г. ЕЦБ продължи да отговаря за управлението на операциите на ЕС по получаване и предоставяне на кредити по Механизма за средносрочна финансова подкрепа, Европейския механизъм за финансово стабилизиране, Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност (ЕМС), както и по споразумението за заем за Гърция. През 2017 г. ЕЦБ обработи плащания, свързани с тези операции, както и плащания във формата на дялове на членовете в основния уставен капитал на ЕМС.

Четири съдебни дела са заведени срещу ЕЦБ и други институции на ЕС от множество вложители, акционери и притежатели на облигации в кредитни институции в Кипър. Ищците твърдят, че са понесли финансови загуби в резултат от действия, които по тяхно мнение са довели до реструктурирането на тези кредитни институции в контекста на програмата за финансова помощ за Кипър. През 2014 г. Общият съд на ЕС постанови, че дванадесет подобни дела са недопустими в тяхната цялост. Осем от тези решения са обжалвани и през 2016 г. Съдът на Европейския съюз потвърди недопустимостта на делата или при обжалването се произнесе в полза на ЕЦБ. Участието на ЕЦБ в процеса, водещ до договарянето на програмата за финансова помощ, се свеждаше съгласно Договора за ЕМС до предоставяне на техническа консултация съвместно с Европейската комисия и до представяне на необвързващо становище по кипърския проектозакон за реструктуриране на кредитни институции. Поради това се смята, че в резултат на тези дела ЕЦБ няма да понесе загуби.

Приложения към отчета за приходите и разходите

22 Нетен доход от лихви

22.1 Доход от лихви по чуждестранни резервни активи

Тази статия включва приходите от лихви, от които са приспаднати разходите за лихви, по нетните резервни активи на ЕЦБ в чуждестранна валута, както следва:

	2017 г. евро	2016 г. евро	Изменение евро
Приходи от лихви по разплащателни сметки	5 111 897	1 499 288	3 612 609
Приходи от лихви по депозити на паричния пазар	54 839 007	18 095 835	36 743 172
Разходи от лихви по репо сделки	(1 101 476)	(34 017)	(1 067 459)
Приходи от лихви по обратни репо сделки	37 067 062	12 745 338	24 321 724
Приходи от лихви по ценни книжа	389 779 270	304 958 993	84 820 277
Приходи/(разходи) от лихви по лихвени суапове	(109 873)	19 080	(128 953)
Приход от лихви по суапови и форуърдни трансакции в чуждестранна валута	48 575 683	33 157 253	15 418 430
Приходи от лихви по чуждестранни резервни активи (нето)	534 161 570	370 441 770	163 719 800

Общото увеличение на нетните приходи от лихви през 2017 г. се дължи главно на по-високите приходи от лихви, генерирани от портфейла в щатски долари.

22.2 Доход от лихви във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата

Тази статия включва приходите от лихви, свързани с дела от 8% на ЕЦБ от общата емисия евробанкноти (виж *Банкноти в обращение* в бележките по счетоводната политика и приложение 5.1, *Вземания във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата*). За 2017 г. нетният доход от лихви имаше нулева стойност, тъй като лихвеният процент по основните операции по рефинансиране остана на ниво 0% през цялата година.

22.3 Олихвяване на вземания на НЦБ във връзка с прехвърлени валутни резерви

В този показател са показани лихвените плащания към НЦБ от еврозоната, произтичащи от техните вземания във връзка с чуждестранни резервни активи, прехвърлени на ЕЦБ (виж приложение 11.1, *Задължения, еквивалентни на*

прехвърляне на валутни резерви). За 2017 г. олихвяването имаше нулева стойност, в отражение на факта, че лихвеният процент по основните операции по рефинансиране беше 0% през цялата година.

22.4 Друг доход от лихви и друг разход от лихви

През 2017 г. тези статии обхващаха главно нетния доход от лихви в размер на 1,1 млрд. евро по ценните книжа, държани от ЕЦБ за целите на паричната политика (спрямо 1,0 млрд. евро през 2016 г.). От тази сума 0,6 млрд. евро са свързани с нетен доход от лихви по ценни книжа, придобити по програмата за закупуване на активи (спрямо 0,4 млрд. евро през 2016 г.), а 0,4 млрд. евро (спрямо 0,5 млрд. евро през 2016 г.) са свързани с нетен доход от лихви по ценни книжа, придобити по програмата за пазарите на ценни книжа, от които 154,5 млн. евро (спрямо 185,3 млн. евро през 2016 г.) произтичат от наличностите на ЕЦБ от гръцки държавни облигации, закупени по програмата за пазарите на ценни книжа.

Остатъкът по тези статии включва главно приходи от лихви и разходи за лихви по портфейла на ЕЦБ от собствени средства (виж приложение 6.2, *Други финансови активи*) и други различни лихвоносни салда.

23 Реализирани печалби/загуби от финансови операции

През 2017 г. реализираните нетни печалби, произтичащи от финансови операции, са, както следва:

	2017 г. евро	2016 г. евро	Изменение евро
Реализирани нетни печалби	22 249 008	159 456 244	(137 207 236)
Реализирани нетни печалби от разлики в обменните курсове и в цената на златото	138 820 035	65 085 498	73 734 537
Реализирани нетни печалби, произтичащи от финансови операции	161 069 043	224 541 742	(63 472 699)

Реализираните нетни печалби включват реализирани печалби и загуби от ценни книжа, лихвени фючърси и лихвени суапове. Спадът на реализираните нетни печалби през 2017 г. се дължи главно на по-ниските реализирани печалби, генерирани от ценни книжа в портфейла в щатски долари.

Цялостното увеличение в реализираните нетни печалби от разлики в обменните курсове и в цената на златото се дължи главно на продажбата на малка част от наличностите в щатски долари с цел да се финансира създаването на портфейл в китайски юани⁴³ (виж приложение 2.2, *Салда в банки и инвестиции в ценни книжа, външни заеми и други външни активи и*

⁴³ Вижте прессъобщението на ЕЦБ от 13 юни 2017 г.

Вземания от резиденти в еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута).

24 Намаляване на стойността на финансови активи и позиции

Намаляването на стойността на финансови активи и позиции през 2017 г. е, както следва:

	2017 г. евро	2016 г. евро	Изменение евро
Нереализирани ценови загуби от ценни книжа	(78 577 070)	(148 159 250)	69 582 180
Нереализирани загуби от разлики в обменни курсове	(26 556 261)	(12 760)	(26 543 501)
Общо намаляване на стойността	(105 133 331)	(148 172 010)	43 038 679

Пазарната стойност на редица ценни книжа, държани в портфейла в щатски долари, продължи да спада през 2017 г. успоредно с покачване на съответната доходност. Това доведе до нереализирани ценови загуби през годината.

Нереализираните курсови загуби се дължат главно на обезценка на средната цена на придобиване на наличността на ЕЦБ от китайски юани до обменния курс в края на 2017 г. вследствие на поевтиняването на тази валута спрямо еврото след извършването на покупките.

25 Нетен доход/разход от такси и комисиони

	2017 г. евро	2016 г. евро	Изменение евро
Доход от такси и комисиони	452 095 734	382 191 051	69 904 683
Разход, свързан с такси и комисиони	(12 025 845)	(10 868 282)	(1 157 563)
Нетен доход от такси и комисиони	440 069 889	371 322 769	68 747 120

През 2017 г. доходът по тази статия включваше главно надзорни такси и административни санкции, наложени на поднадзорни лица заради неспазване на разпоредбите на банковото законодателство на ЕС относно пруденциалните изисквания, включително надзорни решения на ЕЦБ. Разходът се изразяваше главно в такси за попечителски услуги и такси, дължими на външни мениджъри на активи за покупки на допустими обезпечени с активи ценни книжа по изрично нареждане на Евросистемата и от нейно име, до края на март 2017 г.⁴⁴

⁴⁴ Вижте прессъобщението на ЕЦБ от [15 декември 2016 г.](#)

Приходи и разходи, свързани с надзорните задачи

През ноември 2014 г. ЕЦБ пое своите надзорни задачи в съответствие с член 33 от Регламента за ЕНМ.⁴⁵ За да възстановява разходите си по изпълнението на тези задачи, ЕЦБ начислява надзорни такси на поднадзорните лица. През април 2017 г. ЕЦБ обяви, че годишните надзорни такси за 2017 г. ще възлизат на 425,0 млн. евро.⁴⁶ Тази сума се основава на прогнозните годишни разходи за надзорните задачи през 2017 г. в размер на 464,7 млн. евро след корекции за i) излишъка в размер на 41,1 млн. евро от начислените през 2016 г. надзорни такси, ii) възстановените средства във връзка с промени в броя или статута на поднадзорните лица⁴⁷ (1,4 млн. евро).

Въз основа на фактическите разходи на ЕЦБ за изпълнение на задачите по банковия надзор приходите от надзорни такси за 2017 г. възлизат на 436,7 млн. евро. Нетният излишък в размер на 27,9 млн. евро, възникващ през 2017 г. от разликата между прогнозните разходи (464,7 млн. евро) и фактическите разходи (436,7 млн. евро), е отчетен в показателя *Начисления и доход за бъдещи периоди* (виж приложение 12.2, *Начисления и доход за бъдещи периоди*). С него ще бъдат коригирани надзорните такси, които ще бъдат начислени през 2018 г.

Освен това ЕЦБ има право да налага административни санкции на поднадзорните лица заради неспазване на разпоредбите на банковото законодателство на ЕС относно пруденциалните изисквания, включително надзорни решения на ЕЦБ.⁴⁸ Свързаните с това приходи не се вземат предвид при изчисляването на годишните надзорни такси. Вместо това те се отчитат като доход в отчета на ЕЦБ за приходите и разходите и се разпределят между НЦБ от еврозоната в рамките на режима на ЕЦБ за разпределение на печалбата. През 2017 г. санкциите, наложени от ЕЦБ на поднадзорни лица, бяха в размер на 15,3 млн. евро.

Така свързаните с надзорните задачи приходи на ЕЦБ през 2017 г. са, както следва:⁴⁹

⁴⁵ Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 г. за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции (ОВ L 287, 29.10.2013 г., стр. 63).

⁴⁶ Тази сума е фактурирана през октомври 2017 г. и дължима на 30 ноември 2017 г.

⁴⁷ Въз основа на член 7 от Регламент (ЕС) № 1163/2014 на ЕЦБ от 22 октомври 2014 г. относно надзорните такси (ЕЦБ/2014/41) (ОВ L 311, 31.10.2014 г., стр. 23), когато i) спрямо поднадзорно лице или поднадзорна група се осъществява надзор само за част от периода на таксуване, или ii) статутът на поднадзорно лице или поднадзорна група се промени от значимо/значима на по-малко значимо/значима или обратното, индивидуалната надзорна такса се коригира. Такива получени или възстановени суми се вземат предвид при изчисляването на общата годишна надзорна такса, която ще бъде начислена през следващите години.

⁴⁸ Повече подробности за административните санкции, налагани от ЕЦБ, можете да намерите [на уебсайта на ЕЦБ за банковия надзор](#).

⁴⁹ Отделните суми са закръглени до най-близкото цяло число в евро. Поради това общите суми в таблиците от тази статия може да не се равняват.

	2017 г. евро	2016 г. евро	Изменение евро
Надзорни такси	436 746 219	382 151 355	54 594 864
<i>в това число:</i>			
<i>Такси, начислени на значими лица или значими групи</i>	397 493 784	338 418 328	59 075 456
<i>Такси, начислени на по-малко значими лица и по-малко значими групи</i>	39 252 435	43 733 027	(4 480 592)
Наложени административни санкции	15 300 000	0	15 300 000
Общо приходи по задачи, свързани с банковия надзор	452 046 219	382 151 355	69 894 864

Свързаните с банковия надзор разходи произтичат от прекия надзор над значимите лица, наблюдението на надзора над по-малко значимите лица и изпълнението на хоризонтални задачи и специализирани услуги. Те включват също така разходи за спомагателните структурни звена, включително сграден фонд, управление на човешките ресурси, административни услуги, бюджетиране и контрол, счетоводство, правни услуги, вътрешен одит, статистика и услуги в областта на информационните технологии, които са необходими за изпълнението на надзорните задачи на ЕЦБ.

Освен това бе счетена за несигурна събираемостта на сумата от 11,2 млн. евро, свързана с административна санкция, наложена от ЕЦБ на поднадзорно лице, тъй като впоследствие на това лице е бил отнет банковия лиценз и то в момента се намира в ликвидация. Съгласно принципа за предпазливост в края на годината бе заделена провизия в целия размер на това вземане (виж приложение 31, *Други разходи*). Свързаният с това разход не е взет предвид при изчисляването на годишната надзорна такса, но е включен в отчета за приходите и разходите на ЕЦБ и намалява нетния ѝ резултат в края на годината.

За 2017 г. общите действителни разходи, свързани с надзорните задачи на ЕЦБ, са разбити на следните статии:

	2017 г. евро	2016 г. евро	Изменение евро
Заплати и компенсации	215 017 183	180 655 666	34 361 517
Наем и поддръжка на сгради	52 959 161	58 103 644	(5 144 483)
Други оперативни разходи	168 769 875	143 392 045	25 377 830
Разходи, свързани със задачите по банковия надзор, които се вземат предвид в надзорните такси	436 746 219	382 151 355	54 594 864
Заделено съответствие на административни санкции с несигурна събираемост	11 200 000	0	11 200 000
Общо разходи по задачи, свързани с банковия надзор	447 946 219	382 151 355	65 794 864

Увеличението на общия брой служители, които работят в банковия надзор в ЕЦБ, и нарастването на разходите по външни консултативни услуги, предимно във връзка с целевия преглед на вътрешните модели, допринесоха за увеличението на действителните разходи по банковия надзор през 2017 г. спрямо 2016 г.

26 Доход от акции и дялови участия

В този показател са представени дивидентите, получени от акциите на ЕЦБ в БМР (виж приложение 6.2, *Други финансови активи*).

27 Други доходи

Други различни приходи през 2017 г. са възникнали главно от начислените вноски на НЦБ от еврозоната към разходите, направени от ЕЦБ във връзка със съвместни проекти на Евросистемата.

28 Разходи за персонала

По-високият среден брой на служителите на ЕЦБ през 2017 г. и разходите във връзка с компенсации при напускане, произтичащи от въведената през 2017 г. програма за кариерен преход (виж приложение 12.3, *Други*), доведоха до общо увеличение на разходите за персонала.

Този показател включва заплати, надбавки, осигуровки на персонала и различни други разходи, възлизащи на 366,0 млн. евро (спрямо 349,5 млн. евро през 2016 г.). В него е включена и сумата от 169,2 млн. евро (спрямо 117,0 млн. евро през 2016 г.), признати разходи във връзка с доходи след приключване на трудовите правоотношения, други дългосрочни компенсации и компенсации при напускане на ЕЦБ (виж приложение 12.3, *Други*).

Заплатите и надбавките се формират по принцип според схемата за възнаграждения на Европейския съюз и са сравними с нея.

Членовете на Изпълнителния съвет и членовете на Надзорния съвет, които са служители на ЕЦБ, получават основна заплата, а членовете на Надзорния съвет на непълно работно време, които са служители на ЕЦБ, могат да получават допълнително възнаграждение въз основа на броя на заседанията, в които са участвали. Освен това членовете на Изпълнителния съвет и членовете на Надзорния съвет на пълно работно време, които са служители на ЕЦБ, получават допълнителни надбавки за представителни цели и смяна на местопребиваването. Що се отнася до председателя, вместо надбавки за смяна на местопребиваването му се предоставя официална резиденция, собственост на ЕЦБ. Съобразно Условията за работа на персонала на Европейската централна банка, членовете на двата съвета може да имат правото да получават семейни надбавки и надбавки за издръжка на дете и образование, в зависимост от индивидуалния случай. Заплатите подлежат на облагане с данък в полза на Европейския съюз, както и на отчисления за вноски за пенсия, здравно осигуряване и застраховки срещу злополука. Надбавките не се облагат с данък и не се вземат предвид за пенсия.

През 2017 г. основните заплати на членовете на Изпълнителния съвет и на членовете на Надзорния съвет, които са служители на ЕЦБ (т.е. без представителите на националните надзорни органи), са, както следва:⁵⁰

	2017 г. евро	2016 г. ⁵¹ евро
Марио Драги (председател)	396 900	389 760
Витор Констанцио (заместник-председател)	340 200	334 080
Петер Прат (член на Съвета)	283 488	278 388
Беноа Кьоре (член на Съвета)	283 488	278 388
Ив Мерш (член на Съвета)	283 488	278 388
Забине Лаутеншлегер (член на Съвета)	283 488	278 388
Общо за Изпълнителния съвет	1 871 052	1 837 392
Общо за Надзорния съвет (членове, които са служители на ЕЦБ)⁵²	793 817	632 060
<i>в това число:</i>		
<i>Даниел Нуи (председател на Надзорния съвет)</i>	283 488	278 388
Общо	2 664 869	2 469 452

Членовете на Надзорния съвет на непълно работно време получиха също така допълнително възнаграждение в размер на 96 470 евро през 2017 г. (спрямо 343 341 евро през 2016 г.).

Общата стойност на надбавките, изплатени на членовете на двата съвета, и вноските за тях от страна на ЕЦБ в схеми за здравно осигуряване и застраховки срещу злополука е 852 998 евро (спрямо 807 475 евро през 2016 г.). Увеличението спрямо 2016 г. беше в резултат главно на присъединяването на нов член към Надзорния съвет през февруари 2017 г.

Изплатените пенсии, включително надбавките след приключване на трудовото правоотношение и вноските в схеми за здравно осигуряване и осигуряване срещу злополука за бивши членове на съветите или лица на тяхна издръжка възлизат на 857 476 евро (спрямо 834 668 евро през 2016 г.).⁵³

В края на 2017 г. приравненият към работни места на пълен работен ден реален брой служители, сключили договор с ЕЦБ, е 3384⁵⁴, от които 330 на ръководни длъжности. Промените в числеността на персонала през 2017 г. са, както следва:

⁵⁰ Брутен размер, т.е. преди облагане с данък в полза на Европейския съюз.

⁵¹ Публикуваните миналата година заплати на председателя и заместник-председателя включваха годишната обща корекция на заплатите. За останалите членове на двата съвета, включително председателя на Надзорния съвет, годишната обща корекция бе приложена ретроактивно през 2017 г.

⁵² Общата сума не включва заплатата на Забине Лаутеншлегер, заместник-председател на Надзорния съвет, която е отчетена при тези на другите членове на Изпълнителния съвет.

⁵³ Относно нетната сума, записана в отчета за приходите и разходите във връзка с пенсиите на сегашните членове на Изпълнителния съвет и членовете на Надзорния съвет вижте приложение 12.3, *Други*.

⁵⁴ Не са включени служителите в неплатен отпуск. Този брой включва служители на безсрочен, срочен или краткосрочен договор и участниците в квалификационната програма на ЕЦБ за наскоро дипломирани висшисти. Включени са и служители в отпуск по майчинство или в дългосрочен отпуск по болест.

	2017 г.	2016 г.
Общ брой на служителите в края на предходната година	3 171	2 871
Новоназначени служители	726	725
Напуснали служители	(443)	(380)
Нетно увеличение/(намаление) в резултат на промени в схемите за непълно работно време	(70)	(45)
Общо служители към 31 декември	3 384	3 171
<i>в това число:</i>		
<i>Напуснали към 31 декември</i>	<i>113</i>	<i>80</i>
Среден брой на наетите	3 254	3 007

29 Административни разходи

Този показател в размер на 463,2 млн. евро (спрямо 414,2 млн. евро през 2016 г.) обхваща всички други текущи разходи за наем и поддръжка на сгради, информационни технологии, некапиталови разходи за материали и оборудване, разходи за хонорари, други услуги и доставки, както и разходи, свързани с персонала, включително за подбор, преместване и обучение.

30 Услуги по производството на банкноти

Тези разходи възникват предимно във връзка с презграничното превозване на евробанкноти между печатници за банкноти и НЦБ за доставка на нови банкноти, както и между НЦБ за компенсиране на недостиг с допълнителни запаси. Те се поемат централно от ЕЦБ.

31 Други разходи

През 2017 г. в този показател е включена провизия във връзка с административна санкция, наложена от ЕЦБ на поднадзорно лице, за която оценката е, че събираемостта ѝ е несигурна (виж приложение 25, *Нетен доход/разход от такси и комисиони*).

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
Mergenthalerallee 3-5
65760 Eschborn/Frankfurt/M.
Postfach 53 23
65728 Eschborn/Frankfurt/M.

Claus-Peter Wagner
Managing Partner Financial Services
Telefon +49 6196 996 26512
Telefax +49 181 3943 26512
claus-peter.wagner@de.ey.com
www.de.ey.com

President and Governing Council
of the European Central Bank
Frankfurt am Main

14 February 2018

Independent auditor's report

Opinion

We have audited the financial statements of the European Central Bank, which comprise the balance sheet as at 31 December 2017, the profit and loss account for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

In our opinion, the accompanying financial statements of the European Central Bank give a true and fair view of the financial position of the European Central Bank as at 31 December 2017 and of the results of its operations for the year then ended, in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), as amended.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the European Central Bank in accordance with the German ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements, which are consistent with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of the European Central Bank's Executive Board and Those Charged with Governance for the Financial Statements

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), as amended, and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the Executive Board is responsible for using the going concern basis of accounting in accordance with Article 4 of the applicable Decision (ECB/2016/35), as amended.

Those charged with governance are responsible for overseeing the European Central Bank's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the entity's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

Yours sincerely,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Victor Veger
Certified Public Accountant

Тази страница се предоставя от ЕЦБ като неофициален превод на доклада на външния одитор на ЕЦБ. В случай на противоречие предимство има английският вариант, подписан от ЕУ.

До председателя и Управителния съвет
на Европейската централна банка
Франкфурт на Майн

14 февруари 2018 г.

Доклад на независимите одитори

Становище

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Европейската централна банка, който включва счетоводния баланс към 31 декември 2017 г., отчета за приходите и разходите за годината, приключваща на същата дата, резюме на важните аспекти на счетоводната политика и други обяснителни приложения.

По наше мнение приложеният финансов отчет на Европейската централна банка дава вярна и честна представа за финансовото ѝ състояние към 31 декември 2017 г., както и за резултатите от операциите ѝ през годината, приключваща на същата дата, в съответствие с принципите, установени от Управителния съвет и изложени в Решение (ЕС) 2016/2247 на ЕЦБ от 3 ноември 2016 г. относно годишните отчети на ЕЦБ (ЕЦБ/2016/35) (изменено).

Основа на становището

Ние проведехме одита в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Задълженията ни по тези стандарти са описани по-подробно в раздела *Задължения на одиторите при одита на финансовия отчет* на нашия доклад. Ние сме независими от Европейската централна банка в съответствие с етичните изисквания в Германия, които се отнасят за нашия одит на финансовия отчет и които са в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни етични стандарти на счетоводителите (IESBA), и изпълнихме другите си етични задължения в съгласие с тези изисквания. Считаме, че получените от нас одитни доказателства са достатъчна и подходяща основа за изразяване на становище.

Задължения на Изпълнителния съвет на Европейската централна банка и на лицата, натоварени с общо управление във връзка с финансовите отчети

Изпълнителният съвет отговаря за изготвянето и честното представяне на финансовия отчет в съответствие с установените от Управителния съвет принципи, които са изложени в Решение (ЕС) 2016/2247 на ЕЦБ от 3 ноември 2016 г. относно годишните отчети на ЕЦБ (ЕЦБ/2016/35) (изменено), и за вътрешния контрол, считан от Изпълнителния съвет за необходим с оглед недопускане на съществени неточности във финансовия отчет, независимо дали умишлено или поради грешка.

При изготвянето на финансовия отчет Изпълнителният съвет отговаря за прилагането на счетоводния принцип на действащото предприятие в съответствие с член 4 на приложимото Решение (ЕЦБ/2016/35) (изменено).

Лицата, натоварени с общо управление, имат задължението да упражняват надзор над процеса на финансовото отчитане на Европейската централна банка.

Задължения на одиторите при одита на финансовия отчет

Нашата цел е да се убедим с разумна степен на сигурност, че като цяло финансовият отчет не съдържа съществени неточности, независимо дали умишлено или поради грешка, и да представим одиторски доклад, включващ нашето становище. „Разумна степен на сигурност“ представлява висока степен на сигурност, но не и гаранция, че проведенният в съответствие с МОС одит непременно ще открие съществени неточности, ако такива съществуват. Неточности могат да се получат умишлено или поради грешка и се считат за съществени, ако може разумно да се очаква, че поотделно или в своята съвкупност биха повлияли върху икономически решения на ползвателите, взети въз основа на финансовия отчет.

В съответствие с МОС в целия одит прилагаме професионална преценка и поддържаме професионално скептичен подход. Освен това:

- Идентифицираме и подлагаме на оценка рисковете от съществени неточности, независимо дали умишлени или поради грешка; определяме и прилагаме процедури за одит, отговарящи на тези рискове, и събираме одитни доказателства, които са достатъчни и подходящи за основа на нашето становище. Рискът да не открием умишлена съществена неточност е по-висок, отколкото за съществена неточност в резултат от грешка, тъй като умишлената неточност може да е свързана с тайно споразумение, подправяне, умишлен пропуск, невярно представяне или незачитане на вътрешния контрол.
- Запознаваме се с вътрешния контрол, свързан с одита, с цел да разработим процедури за одит, които са подходящи за условията, но не и с цел да изразим становище относно ефективността на вътрешния контрол на организацията.
- Оценяваме доколко са подходящи прилаганите счетоводни политики и доколко са разумни приблизителните счетоводни оценки и свързаните с тях оповестявания от страна на ръководните органи.
- Представяме заключение доколко е подходящо прилагането от ръководните органи на счетоводния принцип на действащото предприятие, както и, въз основа на получените одитни доказателства, дали е налице съществена несигурност във връзка със събития или обстоятелства, които биха могли да поставят под значително съмнение способността на организацията да продължи дейността си като действащо предприятие. Ако заключим, че е налице съществена несигурност, сме задължени в одиторския си доклад да привлечем вниманието към свързаните с това оповестявания във финансовите отчети, или, ако тези оповестявания са неподходящи, да изменим становището си. Заключениеята ни се основават на одитни доказателства, получени до датата на одиторския доклад.
- Извършваме оценка на цялостното представяне, структурата и съдържанието на финансовия отчет, включително оповестяванията, и на това доколко финансовият отчет представя трансакциите и събитията по начин, който осигурява достоверно представяне.

Комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, относно, наред с останалото, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от него, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на одита

Освен това предоставяме на лицата, натоварени с общо управление, декларация, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и ги уведомяваме за всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към нашата независимост, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

С уважение,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Victor Veger
Certified Public Accountant

Бележка относно разпределянето на печалби/загуби

Тази бележка не е част от финансовия отчет на ЕЦБ за 2017 г.

В съответствие с член 33 от Устава на ЕСЦБ нетната печалба на ЕЦБ се прехвърля в следната последователност:

- (а) размер, определен от Управителния съвет, който не може да превишава 20% от нетната печалба, се прехвърля в общ резервен фонд, чиято горна граница е равна на 100% от капитала; и
- (б) останалата нетна печалба се разпределя между притежателите на дялове в ЕЦБ, пропорционално на размера на внесените от тях дялове.⁵⁵

В случай на претърпяна от ЕЦБ загуба недостигът може да се компенсира от общия ѝ резервен фонд и при необходимост, с решение на Управителния съвет, от паричния доход за съответната финансова година пропорционално и до размера на сумата, разпределяна между НЦБ в съответствие с член 32.5 от Устава на ЕСЦБ.⁵⁶

Нетната печалба на ЕЦБ за 2017 г. възлиза на 1274,7 млн. евро. Съгласно решение на Управителния съвет на 31 януари 2018 г. се извърши междинно разпределение на печалбата на стойност 987,7 млн. евро между НЦБ от еврозоната. Освен това Управителният съвет взе решение да разпредели между НЦБ от еврозоната оставащата печалба в размер на 287,0 млн. евро.

	2017 г. евро	2016 г. евро
Печалба за годината	1 274 761 507	1 193 108 250
Междинно разпределение на печалбата	(987 730 460)	(966 234 559)
Печалба след междинното разпределение на печалбата	287 031 047	226 873 691
Разпределяне на останалата печалба	(287 031 047)	(226 873 691)
Общо	0	0

⁵⁵ НЦБ извън еврозоната нямат право да получават дял от разпределимата печалба на ЕЦБ и не са задължени да покриват претърпени от нея загуби.

⁵⁶ Съгласно член 32.5 от Устава на ЕСЦБ паричният доход на НЦБ се разпределя помежду им пропорционално на внесените от тях дялове от капитала на ЕЦБ.

Съкращения

CNY	китайски юани
ES	очакван недостиг
IT	информационни технологии
ORC	Комитет за управление на операционния риск
RMC	Комитет за управление на риска
TARGET2	Трансевропейска автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в реално време
VaR	стойност под риск
БМР	Банка за международни разплащания.
ЕБО	Евробанкова асоциация
ЕМС	Европейски механизъм за стабилност
ЕНМ	единен надзорен механизъм
ЕС	Европейски съюз
ЕСЦБ	Европейска система на централните банки
ЕЦБ	Европейска централна банка
МВФ	Международен валутен фонд
НЦБ	национална централна банка
ПЗА	програма за закупуване на активи
ПЗАПС	програма за закупуване на активи на публичния сектор
ПЗКС	програма за закупуване от корпоративния сектор
ПЗОАЦК	програма за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа
ПЗОО	програма за закупуване на обезпечени облигации
ППЦК	програма за пазарите на ценни книжа
СПТ	специални права на тираж

© Европейска централна банка, 2018 г.

Пощенски адрес 60640 Frankfurt am Main, Germany
Телефон +49 69 1344 0
Уебсайт www.ecb.europa.eu

Всички права запазени. Разрешава се възпроизвеждането с образователна и нетърговска цел при изрично позоваване на източника.

ISSN 2443-4922 (pdf)
ISBN 978-92-899-3102-1 (pdf)
DOI 10.2866/46173 (pdf)
ЕС каталожен № QB-BS-18-001-BG-N (pdf)